

Uradni list

Evropske unije

C 426

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 62

18. december 2019

Vsebina

IV *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Računsko sodišče

2019/C 426/01

Letno poročilo o skupnih podjetjih EU za proračunsko leto 2018 1

SL

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ
EVROPSKE UNIJE

RAČUNSKO SODIŠČE

Letno poročilo o skupnih podjetjih EU za proračunsko leto 2018

(2019/C 426/01)

VSEBINA

	<i>Stran</i>
Kratice	3
POGLAVJE 1: SKUPNA PODJETJA EU IN REVIZIJA EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA	4
UVOD	4
SKUPNA PODJETJA EU	4
Javno-zasebna partnerstva kot zmogljivo orodje za zagotavljanje raziskav in inovacij v Evropi	4
SKUPNA PODJETJA, KI POSLUJEJO V OKVIRU OKVIRNIH PROGRAMOV ZA RAZISKAVE	5
Skupna podjetja v okviru programa Obzorje 2020	6
Eno skupno podjetje deluje v okviru Euratoma	7
Skupna podjetja imajo sedeže v Evropski uniji	8
Za skupna podjetja se uporablja dvostranski ali tristranski model upravljanja	9
Raziskovalne dejavnosti skupnih podjetij financirajo tako EU kot partnerji iz panoge in raziskav	11
Komisija izvaja vmesne in končne ocene	12
Ureditve na področju proračuna in razrešnice so za vsa skupna podjetja podobne	12
REVIZIJA SODIŠČA	13
Sodišče je pristojno za revidiranje zaključnih računov in transakcij skupnih podjetij	13
Pri reviziji Sodišča so izpostavljena in obravnavana ključna ugotovljena tveganja	13
POGLAVJE 2: PREGLED REVIZIJSKIH REZULTATOV	15
UVOD	15
REZULTATI LETNE REVIZIJE SKUPNIH PODJETIJ ZA PRORAČUNSKO LETO 2018, KI JO JE OPRAVILO SODIŠČE, SO NA SPLOŠNO POZITIVNI	15
Revizijsko mnenje brez pridrzkov o zanesljivosti zaključnih računov vseh skupnih podjetij	15
Mnenja brez pridrzkov o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnimi računi vseh skupnih podjetij	16

Mnenja brez pridrzkov o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnimi računi vseh skupnih podjetij	16
V opažanjih Sodišča se obravnavajo področja, na katerih so možne izboljšave	16
Skupna podjetja spremljajo upoštevanje revizijskih ugotovitev iz prejšnjih let	22
REZULTATI REVIZIJ DRUGIH NEDAVNO OBJAVLJENIH IZDELKOV SODIŠČA, KI SE NANAŠAJO NA SKUPNA PODJETJA	23
POGLAVJE 3: IZJAVE O ZANESLJIVOSTI ZA SKUPNA PODJETJA EU NA PODROČJU RAZISKAV	24
3.1. Informacije v podkrepitev izjav o zanesljivosti	24
SKUPNA PODJETJA, KI IZVAJAJO OKVIRNE PROGRAME EU	26
3.2. Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba (SESAR)	26
3.3. Skupno podjetje Čisto nebo	32
3.4. Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila (IMI)	37
3.5. Skupno podjetje za gorivne celice in vodik (GCV)	42
3.6. Skupno podjetje Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj (ECSEL)	47
3.7. Skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (BBI)	52
3.8. Skupno podjetje Shift2Rail (S2R)	57
SKUPNO PODJETJE, KI DELUJE V OKVIRU EURATOM	62
3.9. Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (F4E)	62

Kratice

Seznam vključuje kratice skupnih podjetij in drugih organov EU iz tega poročila.

Kratika	Polno ime
7. OP	sedmi okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj (2007–2013)
ARTEMIS	Skupno podjetje ARTEMIS za izvedbo skupne tehnološke pobude o vgrajenih računalniških sistemih
BBI	Skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase
Čisto nebo	Skupno podjetje Čisto nebo
EASA	Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu
ECSEL	Skupno podjetje za elektronske komponente in sisteme
EIT	Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo
ENIAC	Posvetovalni svet Evropske pobude za nanoelektroniko
EUAN	Mreža agencij Evropske unije
Euratom	Evropska skupnost za atomsko energijo
EuroHPC	Skupno podjetje za evropsko visokozmogljivostno računalništvo
F4E	Skupno podjetje Fuzija za energijo
GCV	Skupno podjetje za gorivne celice in vodik
GD RTD	Generalni direktorat za raziskave in inovacije
IFAC	Mednarodna zveza računovodskih strokovnjakov (International Federation of Accountants)
IMI	Skupno podjetje za izvajanje skupne tehnološke pobude za inovativna zdravila
INTOSAI	Mednarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucij
IPE	Instrument za povezovanje Evrope
ISA	mednarodni standardi revidiranja Mednarodnega združenja računovodskih strokovnjakov
ITER	mednarodni termonuklearni poskusni reaktor
MSVRI	mednarodni standardi vrhovnih revizijskih institucij organizacije INTOSAI
Obzorje 2020	okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (2014–2020)
P2P	javno-javno partnerstvo
PMO	Urad za vodenje in plačevanje posameznih pravic
S2R	Skupno podjetje Shift2Rail (evropska železniška pobuda)
SESAR	Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba
Skupna revizijska služba GD RTD	Skupna revizijska služba Generalnega direktorata Komisije za raziskave in inovacije
TEN-T	program za vseevropsko prometno omrežje

POGLAVJE 1

SKUPNA PODJETJA EU IN REVIZIJA EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA

UVOD

1.1. Evropsko računsko sodišče (Sodišče), ki ima funkcijo zunanjega revizorja financ EU, je bilo ustanovljeno s Pogodbo o delovanju Evropske unije. V tej funkciji deluje kot neodvisni varuh finančnih interesov državljanov Unije, še zlasti tako, da pomaga izboljševati finančno poslovanje EU. Več informacij o delu Sodišča je mogoče najti v njegovih poročilih o dejavnostih, letnih poročilih o izvrševanju proračuna EU, posebnih poročilih, panoramskih pregledih ter mnenjih o novi ali spremenjeni zakonodaji EU ali drugih sklepih s posledicami za finančno poslovanje.

1.2. V okviru teh pooblastil Sodišče letno preučuje zaključne račune in z njimi povezane transakcije skupnih podjetij EU na področju raziskav.

1.3. V tem poročilu so predstavljeni rezultati revizije skupnih podjetij EU na področju raziskav (skupaj imenovanih: skupna podjetja) za proračunsko leto 2018, ki jo je opravilo Sodišče. Poročilo ima naslednjo zgradbo:

- v poglavju 1 so opisana skupna podjetja in narava dela Sodišča,
- v poglavju 2 so predstavljeni splošni rezultati revizije,
- v poglavju 3 je za vsako od osmih skupnih podjetij navedena izjava o zanesljivosti skupaj z mnenjem in opažanji Sodišča o zanesljivosti zaključnih računov skupnih podjetij ter zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij.

SKUPNA PODJETJA EU

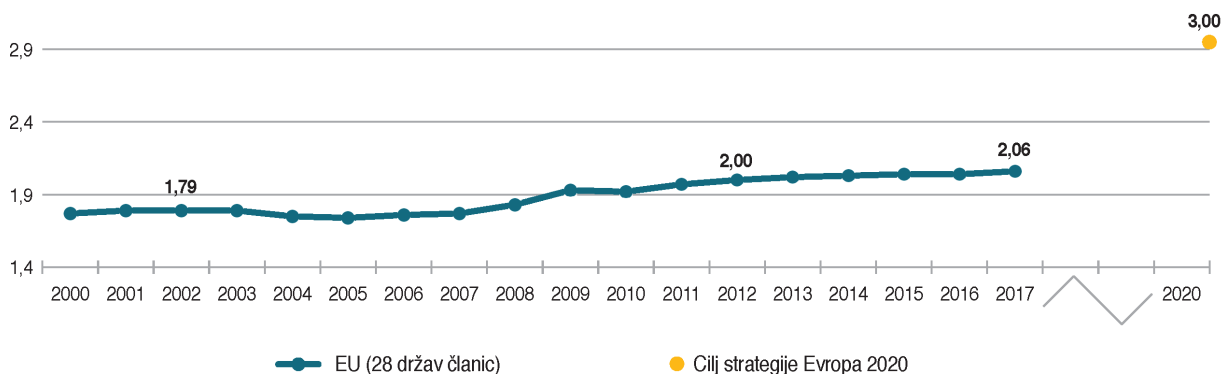
Javno-zasebna partnerstva kot zmogljivo orodje za zagotavljanje raziskav in inovacij v Evropi

1.4. Eden od ključnih ciljev EU je spodbujanje vedno večjega obsega naložb v raziskave in s tem konkurenčnosti EU. Eden od petih ključnih ciljev strategije Evropa 2020, ki je bila sprejeta leta 2010, je nameniti 3 % bruto domačega proizvoda (BDP) dejavnostim EU za raziskave in razvoj (glej sliko 1.1).

Slika 1.1

Bruto domači odhodki za raziskave in razvoj v EU-28, 2000–2017

(v deležu BDP)

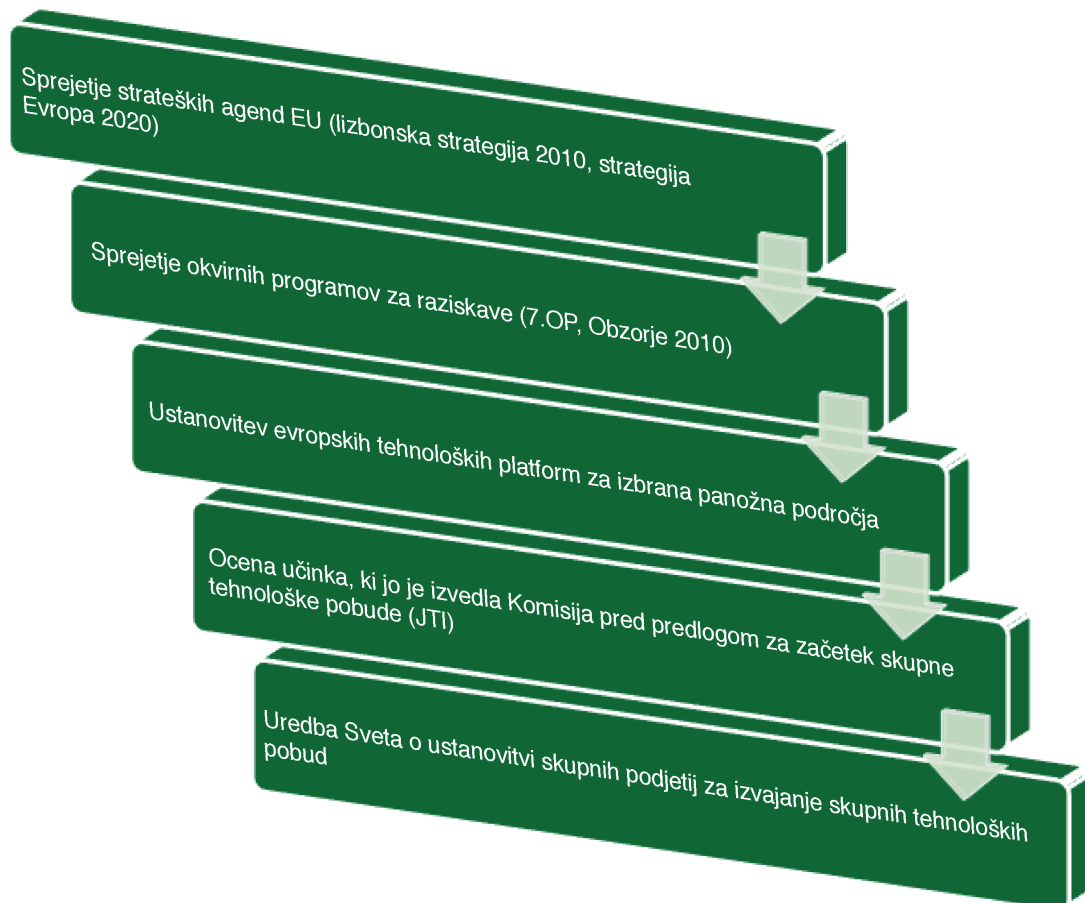
Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata (junij 2019)

1.5. Čeprav je bil napredek pri doseganju cilja v višini 3 % počasen, je Evropska komisija ponovno poudarila, kako pomembno je evropsko znanstveno strokovno znanje pretvoriti v proizvode in storitve, ki jih je mogoče tržiti. Eden od ključnih elementov pri tem je bila združitev moči z zasebnim sektorjem in državami članicami, da bi se dosegli rezultati, za katere je manj verjetno, da bi jih posamezna država ali podjetje doseglo samo.

1.6. Komisija je junija 2005 predstavila poročilo z naslovom *Fostering Public-Private R&D Partnerships to Boost Europe's Industrial Competitiveness*, v katerem je pozvala k uvedbi skupnih tehnoloških pobud kot namenskih programov za izvajanje sektorskih strateških raziskovalnih programov v pravni obliki skupnih podjetij (glej sliko 1.2).

Slika 1.2

Od strateških programov EU do skupnih podjetij

Vir: Evropsko računsko sodišče.

SKUPNA PODJETJA, KI POSLUJEJO V OKVIRU OKVIRNIH PROGRAMOV ZA RAZISKAVE

1.7. Skupna podjetja so partnerstva med Komisijo in zadevnimi panogami, v nekaterih primerih tudi s področja raziskav. Njihov namen je rezultate projektov na strateških področjih raziskav in inovacij približati trgu ter izboljšati povezavo med raziskavami in družbeno rastjo. Ustanovljena so v skladu s členom 187 Pogodbe o delovanju Evropske unije oziroma (v primeru Skupnega podjetja Fuzija za energijo) členi 45 do 51 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

1.8. Skupna podjetja so oblika javno-zasebnega partnerstva, ki je pravna oseba. Njihova javna članica je običajno Evropska unija (ki jo zastopa Komisija), zasebni člani pa so iz zadevnih panog in v nekaterih primerih s področja raziskav. Poleg teh sodelujejo tudi drugi partnerji (sodelujoče države, mednarodne organizacije). Skupna podjetja sama sprejmejo svoj raziskovalni program in dodeljujejo finančna sredstva, predvsem z odprtimi razpisi za zbiranje predlogov. Izjema je Skupno podjetje F4E, ki je odgovorno za zagotavljanje evropskega prispevka projektu ITER in je največje znanstveno partnerstvo na svetu, katerega cilj je dokazati, da je fuzija uspešno delujoč in trajnosten vir energije.

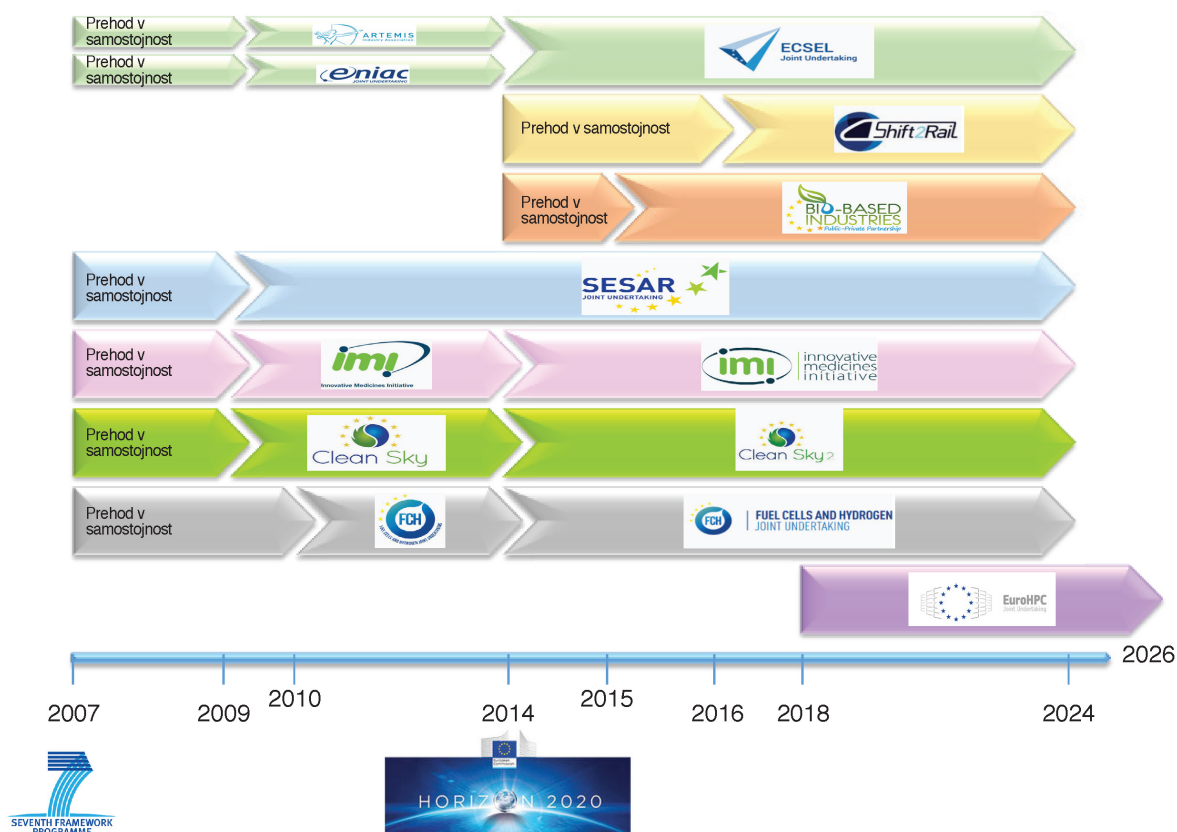
1.9. Skupna podjetja so zelo prepoznavna in bistveno vplivajo na vsakdanje življenje državljanov EU na pomembnih področjih, kot so promet, energetika, zdravje, biogospodarstvo in digitalno gospodarstvo. V tem poročilu se za poimenovanje skupnih podjetij uporabljajo njihove kratice, ki so navedene na seznamu na začetku poročila.

1.10. Svet je v okviru sedmega okvirnega programa (7. OP) sprejel uredbe o ustanovitvi prvih šestih skupnih podjetij: Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba (SESAR), Skupno podjetje Čisto nebo, Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila (IMI), Skupno podjetje za gorivne celice in vodik (GCV), Skupno podjetje za nanoelektroniko (ENIAC) in Skupno podjetje za vgrajene sisteme (ARTEMIS).

1.11. Delovanje vseh skupnih podjetij, ustanovljenih v okviru 7. OP, je bilo leta 2014 podaljšano v okviru programa Obzorje 2020 za dodatno obdobje desetih let (tj. do leta 2024). Skupni finančni prispevek EU za skupna podjetja se je podvojil. Poleg tega sta bili ustanovljeni dve novi skupni podjetji – Skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (BBI), in Skupno podjetje Shift2Rail (S2R) – medtem ko sta bili skupni podjetji ARTEMIS in ENIAC združeni v eno, tj. Skupno podjetje ECSEL (Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj) (glej sliko 1.3).

Slika 1.3

Razvoj evropskih skupnih podjetij

Vir: Evropska komisija na podlagi uredb Sveta o ustanovitvi skupnih podjetij s spremembami Sodišča

Skupna podjetja v okviru programa Obzorje 2020

1.12. Ta skupna podjetja izvajajo posebne dele programa Obzorje 2020 na področju prometa (Čisto nebo 2, Shift2Rail in SESAR), prometa/energetike (GCV 2), zdravja (IMI 2), industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase (BBI), ter elektronskih komponent in sistemov (ECSEL). Glavni cilji vsakega od skupnih podjetij so skupaj z njihovimi izjavami o zanesljivosti predstavljeni v poglavju 3.

1.13. Skupno podjetje Čisto nebo razvija nove generacije okolju prijaznejših zrakoplovov. Med njegovimi glavnimi dosedanjimi dosežki so demonstracijska naprava za rotor odprtega tipa, krila za laminarni tok, inovativne lopatice rotorja in motor z visoko kompresijo za lahke helikopterje, inovativni senzorji za zaznavanje ledu in napredni sistemi avionike.

1.14. Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila (IMI) pospešuje razvoj inovativnih zdravil, zlasti na območjih, kjer zdravstvene ali socialne potrebe niso izpolnjene. Med njegovimi glavnimi dosedanjimi dosežki so vseevropsko omrežje na stotin bolnišnic in laboratorijev za pospeševanje razvoja antibiotikov, testov za izboljšanje varnosti zdravil, novega pristopa h kliničnim preizkušanjem zdravljenja demence ter boljšega razumevanja temeljnih vzrokov bolezni, ko so sladkorna bolezen, revmatoidni artritis in huda astma.

1.15. Skupno podjetje Shift2 Rail (S2R) si prizadeva za inovacije na področju železnic v podporo vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja. Njegovi glavni cilji vključujejo zmanjšanje stroškov v življenjskem ciklusu železniškega prevoza za polovico, podvojitve železniških zmogljivosti ter povečanje zanesljivosti in točnosti za do 50 %.

1.16. Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba (SESAR) razvija upravljanje zračnega prometa naslednje generacije. Med njegovimi glavnimi dosedanjimi dosežki so prvi svetovni let v štirih razsežnostih (3D + čas), storitve kontrolnega stolpa na daljavo, prosto usmerjanje za zmanjšanje emisij med letom in emisij goriva ter stalna izmenjava informacij med vsemi ponudniki in uporabniki informacij o upravljanju zračnega prometa.

1.17. Skupno podjetje za gorivne celice in vodik (GCV) razvija čiste rešitve za prevoz, energijo in shranjevanje. Njegovi glavni dosedanja dosežki so uvedba avtobusov na gorivne celice za čist javni prevoz, oblikovanje vrednostne verige EU za niz gorivnih celic z izboljšanim delovanjem in manjšimi stroški, razvoj tehnologije elektrolize za proizvodnjo zelenega vodika, razvoj in trženje enot za mikrosproizvodnjo toplote in električne energije za dobavo v gospodinjstvih, pa tudi izboljšana zmogljivost in trajnost materialov ter manjši stroški za komponente in sisteme. Skupno podjetje je začelo tudi pobudo za regije, v kateri je združenih 90 regij in mest ter 55 partnerjev iz panoge ter ki spodbuja sinergije ter prizadevanja za pametno specializacijo v Evropi.

1.18. Cilj Skupnega podjetja za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (BBI), je izvajati program dejavnosti za raziskave in inovacije v Evropi, s katerim se ocenjuje razpoložljivost obnovljivih bioloških virov, ki jih je mogoče uporabiti za proizvodnjo materialov na osnovi biomase, ter na podlagi tega podpreti oblikovanje trajnostnih vrednostnih verig na področju biomase. Med njegovimi glavnimi dosežki doslej je izdelava vrste inovativnih proizvodov na biološki osnovi glede na novo skupnost deležnikov, povezanih s panogami, ki uporabljajo biomase.

1.19. Skupno podjetje Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj (ECSEL) financira raziskovalne, razvojne in inovacijske projekte v zvezi z zasnovo elektronike in proizvodnimi zmogljivostmi. Med njegovimi glavnimi dosežki doslej sta projekt SESAR (stroškovno učinkovite metode in procesi za vgrajene varnostne sisteme, pomembne za varnost), ki je znatno vplival na evropsko panogo vgrajenih sistemov, in projekt E3Car, s katerim so bili premagani glavni izzivi za električna vozila, ki uporabljajo napredne polprevodniške komponente.

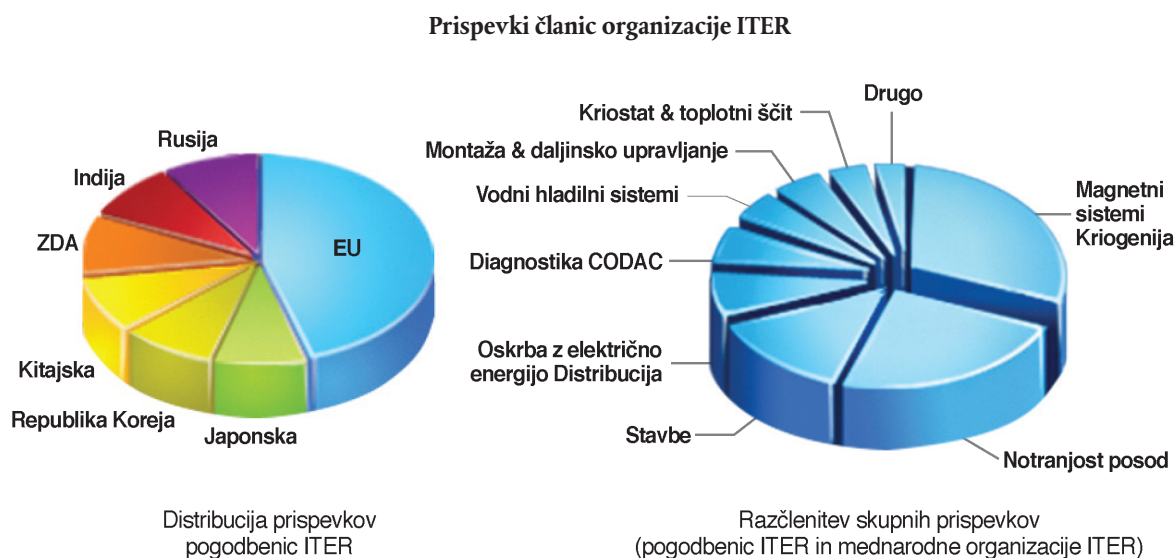
1.20. Evropsko skupno podjetje za visokozmogljivostno računalništvo (EuroHPC) je najnovejše skupno podjetje, saj ga je Svet ustanovil novembra 2018. Gre za skupno pobudo EU in drugih evropskih držav za razvoj vrhunskega ekosistema superračunalništva v Evropi. Skupno podjetje EuroHPC bo delovalo do konca leta 2026. Zaključne račune tega skupnega podjetja bo Sodišče prvič revidiralo leta 2020.

Eno skupno podjetje deluje v okviru Euratoma

1.21. Projekt ITER (prvotno mednarodni termonuklearni poskusni reaktor) se je uradno začel leta 1988. Konceptualne dejavnosti in dejavnosti zasnove zanj potekajo več let. Sodelujoči v projektu so se 21. novembra 2006 uradno dogovorili, da bodo zgradili poskusni objekt in upravljali njegovo delovanje, da bi se dokazala znanstvena izvedljivost fuzije kot prihodnjega trajnostnega vira energije. Sporazum ITER je začel veljati 24. oktobra 2007, ko je pravno začela obstajati organizacija ITER. Njen sedež je v kraju Saint-Paul-lès-Durance v Franciji, glavni objekti za fuzijo pa bodo zgrajeni v kraju Cadarache v Franciji.

1.22. V projektu sodeluje sedem svetovnih partneric: EU, ki jo zastopa Evropska skupnost za atomsko energijo (Euratom), Združene države Amerike, Rusija, Japonska, Kitajska, Južna Koreja in Indija. Evropa je prevzela vodilno vlogo s 45-odstotnim deležem gradbenih stroškov, od katerih se 80 % financira iz proračuna EU, 20 % pa pokriva Francija kot država gostiteljica organizacije ITER. Delež vsake od ostalih članic organizacije ITER je približno 9 %. Ta porazdelitev stroškov se bo spremenila v operativni fazi, ko bo Evropa pokrivala 34 % stroškov (glej sliko 1.4).

Slika 1.4

Vir: F4E

1.23. Za izgradnjo reaktorja ITER bo potrebnih več kot 10 milijonov sestavnih delov, ki se izdelujejo v tovarnah po vsem svetu. Približno 75 % vloženih sredstev zanj se porabi za ustvarjanje novega znanja ter vrhunskih materialov in tehnologije. To je za evropske visokotehnološke panoge ter mala in srednja podjetja dragocena priložnost za inovacije in razvoj izpeljanih proizvodov za izkoriščanje zunaj področja fuzije (npr. v širšem energetskem sektorju, letalstvu in pri visokotehnoloških instrumentih, kot so optični bralniki z jedrsko magnetno resonanco).

1.24. Fuzija za energijo (F4E) je skupno podjetje, ki je zadolženo za evropski prispevek k projektu. Njegovi glavni cilji so med drugim omogočiti prispevek Euratoma k organizaciji ITER in zagotoviti dejavnosti širšega pristopa z Japonsko za hitro uresničitev fuzijske energije. Poleg tega skupno podjetje F4E pripravlja in usklajuje tudi program dejavnosti za pripravo gradnje demonstracijskega fuzijskega reaktorja in sorodnih naprav, vključno z eksperimentalno obsevalno napravo za testiranje fuzijskih materialov in tehnologij.

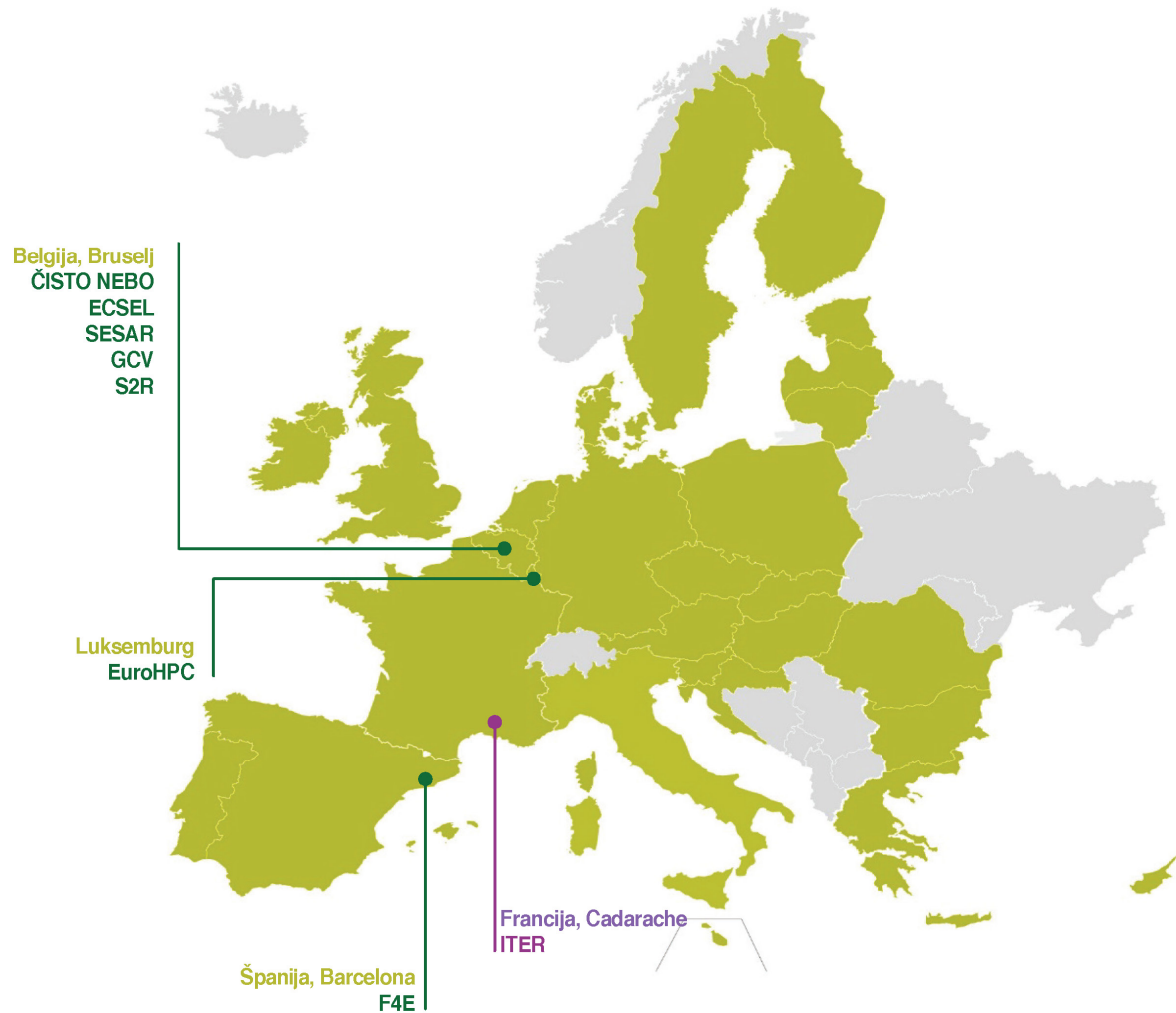
Skupna podjetja imajo sedeže v Evropski uniji

1.25. Sedem skupnih podjetij ima sedeže v Bruslju (Čisto nebo, S2R, SESAR, GCV, IMI, BBI in ECSEL). EuroHPC ima sedež v Luxembourgju.

1.26. F4E ima sedež v Barceloni v Španiji. ITER (mednarodni termonuklearni poskusni reaktor), h kateremu Evropska unija prispeva prek Skupnega podjetja F4E, se gradi zraven objekta Cadarache v kraju Saint-Paul-lès-Durance v Provansi v južni Franciji (glej sliko 1.5).

Slika 1.5

Skupna podjetja v Evropski uniji

Vir: Evropsko računsko sodišče

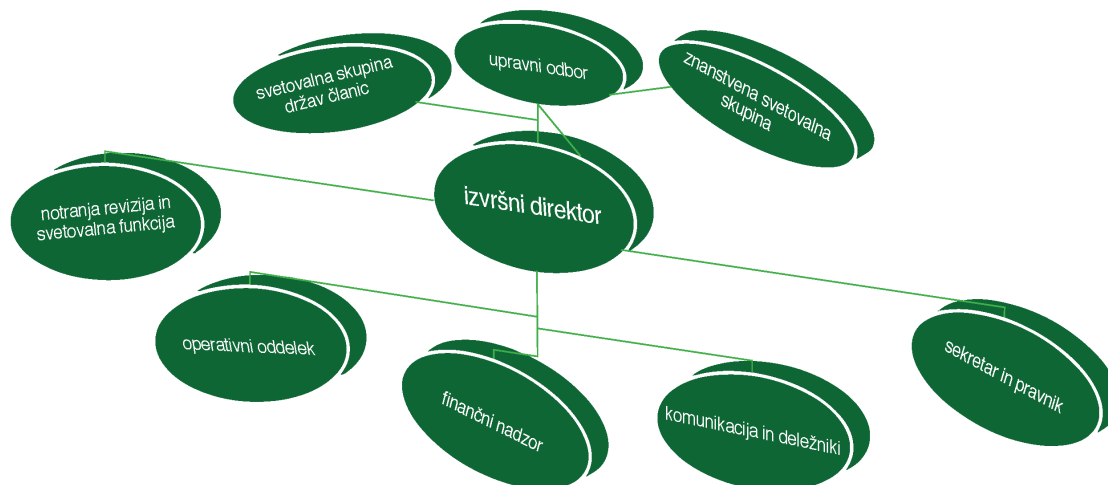
Za skupna podjetja se uporablja dvostranski ali tristranski model upravljanja

1.27. Čeprav imajo vsa skupna podjetja enako pravno strukturo, ima vsako posebne značilnosti, ker se ukvarjajo z inovacijami in raziskavami v različnih sektorjih, ki so oblikovani okrog različnih trgov. Večina temelji na dvostranskem modelu, pri čemer sta Komisija in zadevna panoga (v nekaterih primerih tudi raziskave) zastopani v upravnem odboru ter prispevata k dejavnostim skupnega podjetja (SESAR, Čisto nebo, IMI, GCV, BBI in S2R). Ostala temeljijo na tristranskem modelu, v katerem države članice, Komisija in zadevna panoga sodelujejo v upravnem odboru in prispevajo k dejavnostim skupnega podjetja (ECSEL in EuroHPC).

1.28. Na sliki 1.6 je prikazana splošna struktura upravljanja skupnih podjetij.

Slika 1.6

Splošna struktura upravljanja skupnih podjetij

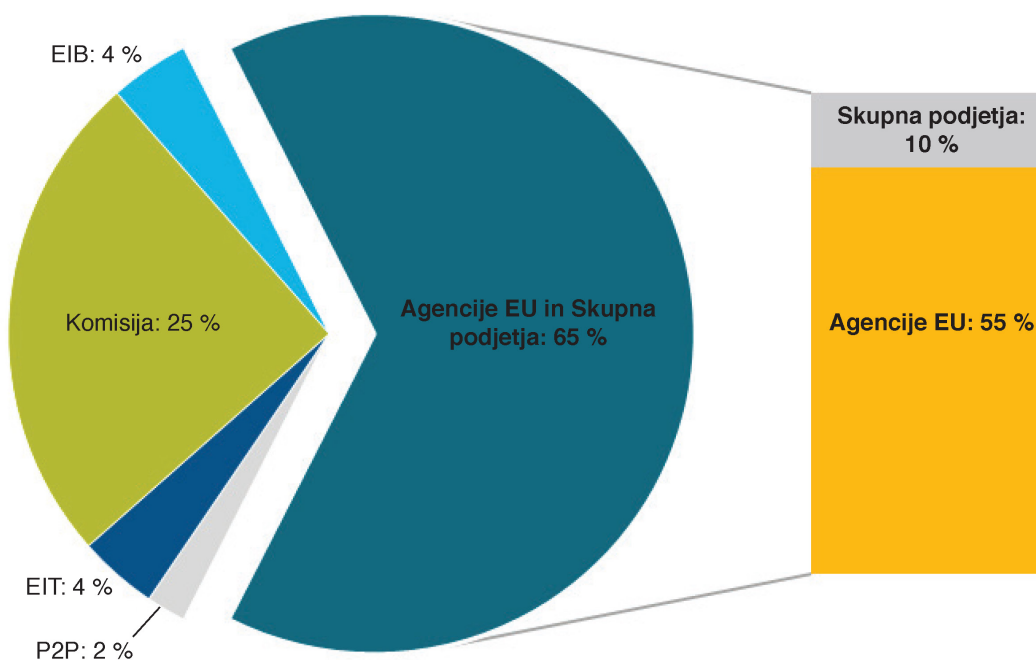

Vir: Evropsko računsko sodišče

1.29. Skupna podjetja v obdobju večletnega finančnega okvira upravljajo približno 10 % ali 7,2 milijarde EUR celotnega proračuna programa Obzorje 2020, kot je prikazano na sliki 1.7. Vendar ima financiranje EU v višini 7,2 milijarde EUR učinek finančnega vzvoda in privabi približno 17 milijard EUR naložb v raziskovalne in inovacijske projekte na področjih programa Obzorje 2020, prenesenih na skupna podjetja.

Slika 1.7

Proračunski delež programa Obzorje 2020 po izvajalskih organih

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Evropske komisije

Raziskovalne dejavnosti skupnih podjetij financirajo tako EU kot partnerji iz panoge in raziskav

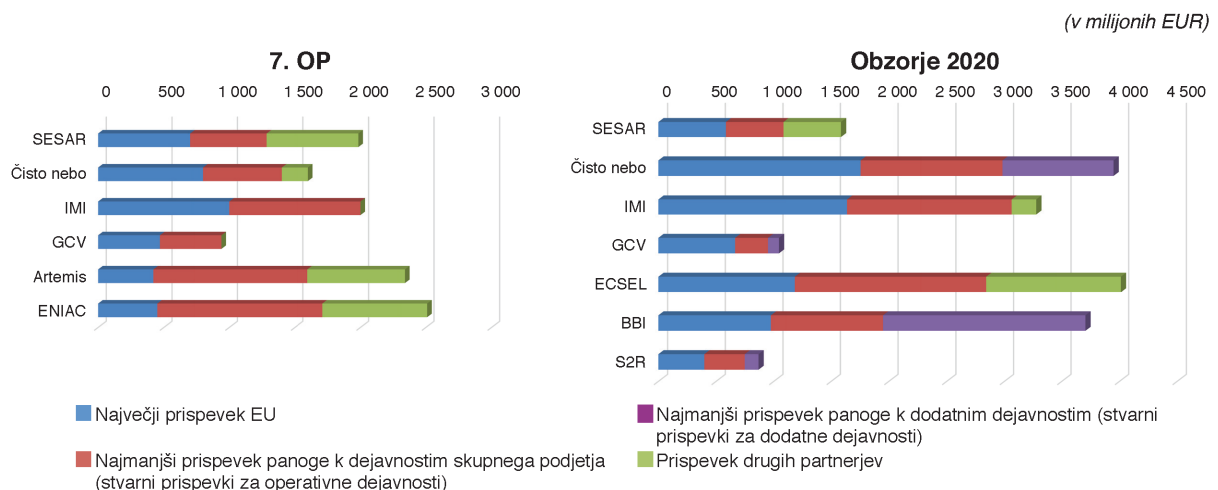
1.30. Vsi člani prispevajo k financiranju raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti skupnih podjetij. Na eni strani Komisija zagotavlja denarna sredstva iz 7. OP in programa Obzorje 2020 za sofinanciranje EU za raziskovalne in inovacijske projekte skupnih podjetij. SESAR prejema tudi sredstva iz programa vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T). Na drugi strani pa partnerji iz panoge in s področja raziskav zagotavljajo stvarne prispevke z izvajanjem raziskovalnih in inovacijskih projektov skupnih podjetij. Komisija in zasebni partnerji zagotavljajo enake denarne prispevke za financiranje upravnih stroškov skupnih podjetij.

1.31. Za dejavnosti skupnih podjetij v okviru 7. OP mora biti znesek stvarnih prispevkov, ki jih zagotovijo partnerji iz panoge, enak znesku sofinanciranja EU za raziskovalne in inovacijske projekte v okviru 7. OP.

1.32. Za dejavnosti v okviru programa Obzorje 2020 so v ustreznih ustanovnih uredbah vsakega od skupnih podjetij določeni zneski denarnih prispevkov EU in stvarnih prispevkov zasebnih članov za raziskovalne in inovacijske projekte v okviru programa Obzorje 2020, kot je prikazano na sliki 1.8.

Slika 1.8

Prispevki članov v celotni življenjski dobi skupnega podjetja

Vir: Evropsko računsko sodišče

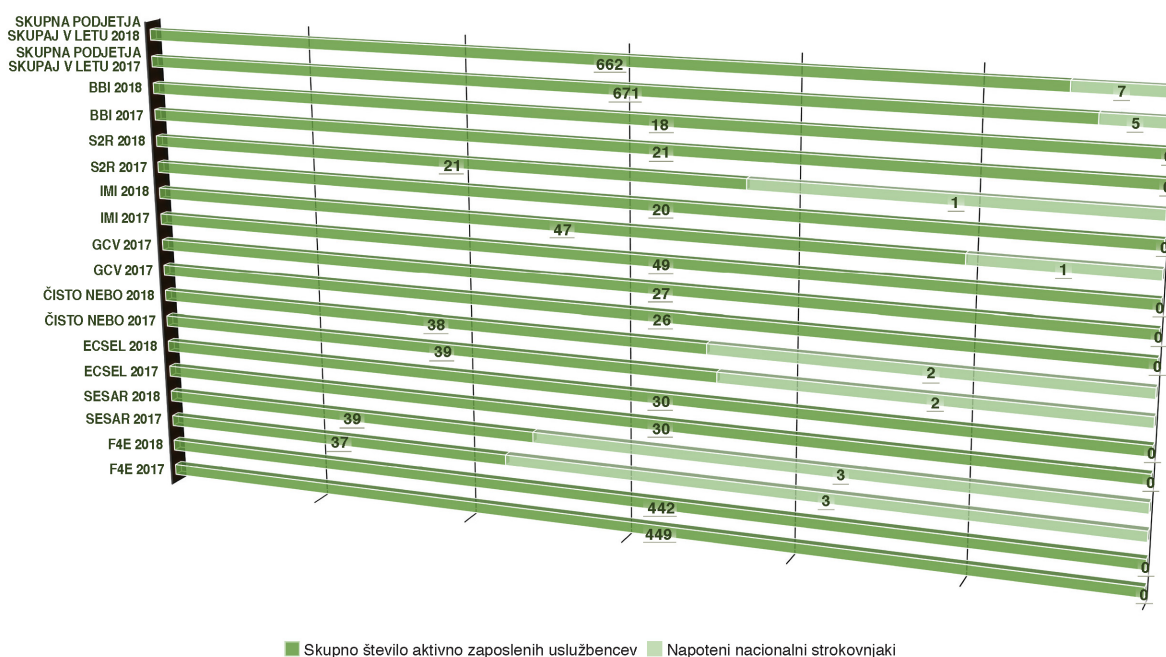
1.33. Prispevki članov iz panog so dveh vrst: za vsa skupna podjetja morajo člani iz panog prispevati minimalni znesek k skupnim stroškom projektov skupnih podjetij za raziskave in razvoj. Prispevek je opredeljen kot razlika med skupnimi stroški projekta in sofinanciranjem EU. Pri štirih skupnih podjetjih (Čisto nebo, GCV, BBI in S2R) morajo zasebni člani zagotoviti tudi minimalni znesek stvarnih prispevkov, ki jih tvorijo dodatne dejavnosti, ki se izvajajo zunaj delovnega programa skupnih podjetij, vendar spadajo med cilje skupnih podjetij.

1.34. Za leto 2018 je bil skupni proračun za plačila sedmih skupnih podjetij, ki izvajajo dejavnosti raziskovalnega programa, 1,2 milijarde EUR (leta 2017: 1,2 milijarde EUR) in 0,8 milijarde EUR za podjetje F4E (leta 2017: 0,85 milijarde EUR).

1.35. Konec leta 2018 so skupna podjetja, ki delujejo v okviru programa Obzorje 2020, zaposlovala 220 uslužbencev (uradnikov, začasnih in pogodbenih uslužbencev) ter sedem napotenih nacionalnih strokovnjakov (leta 2017: 222 zaposlenih in pet napotenih nacionalnih strokovnjakov). Skupno podjetje F4E je zaposlovalo 442 uslužbencev (leta 2017: 449 uslužbencev). Število delovnih mest, zapolnjenih v skupnih podjetjih v letih 2017 in 2018, je prikazano na sliki 1.9.

Slika 1.9

Število dejansko zapolnjenih delovnih mest v skupnih podjetjih (v letih 2017 in 2018)

Vir: Evropsko računsko sodišče

Komisija izvaja vmesne in končne ocene

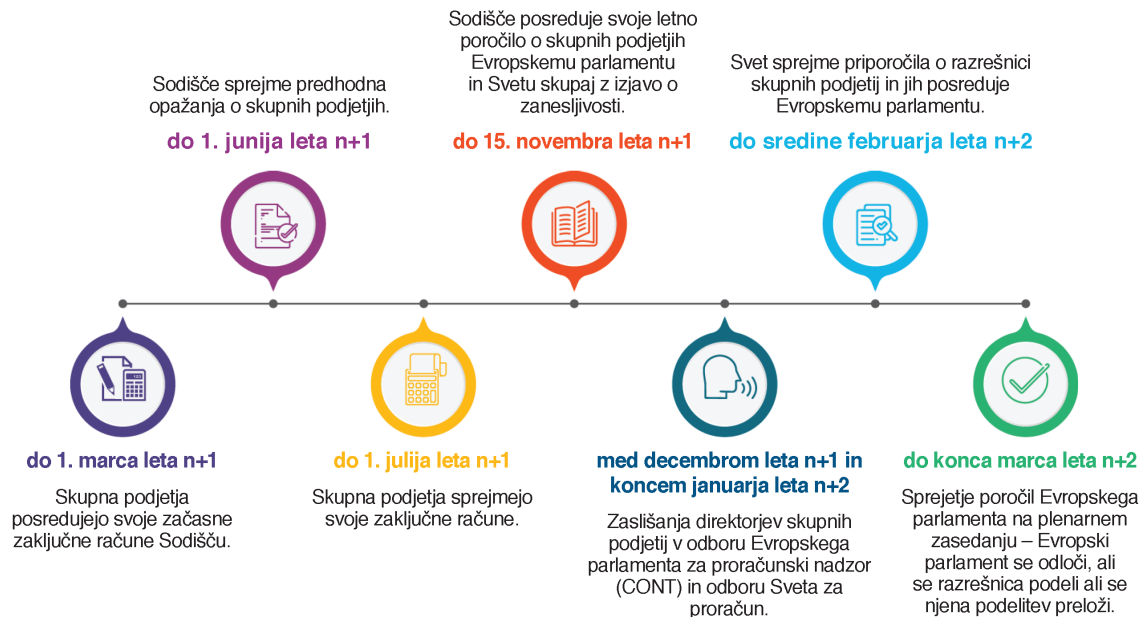
1.36. Komisija je leta 2017 v skladu z uredbami Sveta o ustanovitvi skupnih podjetij opravila končno oceno smotrnosti skupnih podjetij v okviru 7. OP in vmesno oceno njihove smotrnosti v okviru programa Obzorje 2020.

1.37. Rezultati teh ocen kažejo na pomembne dosežke, ki zajemajo tudi vključevanje evropskih raziskav, povečanje čezmejnega in medsektorskega/interdisciplinarnega sodelovanja, boljšo uporabo razpoložljivih sredstev ter večjo razpoložljivost rezultatov raziskav.

Ureditve na področju proračuna in razrešnice so za vsa skupna podjetja podobne

1.38. Pri skupnih podjetjih sta Evropski parlament in Svet odgovorna za letne proračunske postopke in postopke za podelitev razrešnice. Časovni načrt za postopek za podelitev razrešnice je prikazan na sliki 1.10.

Slika 1.10

Letni postopek za podelitev razrešnice

Vir: Evropsko računsko sodišče

REVIZIJA SODIŠČA

Sodišče je pristojno za revidiranje zaključnih računov in transakcij skupnih podjetij

1.39. Sodišče je skladno s členom 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) revidiralo:

- (a) zaključne račune vseh osmih skupnih podjetij za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- (b) zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih s temi zaključnimi računi.

1.40. Sodišče na podlagi rezultatov svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu za vsako skupno podjetje posebej da izjavo o zanesljivosti v zvezi z zanesljivostjo zaključnega računa skupnega podjetja ter zakonitostjo in pravilnostjo transakcij, povezanih s tem zaključnim računom. Kadar je primerno, izjavo o zanesljivosti dopolni s pomembnimi revizijskimi opažanji (glej poglavje 3).

1.41. Skladno s členom 208(4) in členom 209(2) finančne uredbe EU so revizijo zanesljivosti zaključnih računov vseh skupnih podjetij po naročilu opravila neodvisna zunanja revizijska podjetja. Sodišče je v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi pregledalo kakovost dela teh zunanjih revizijskih podjetij in pridobilo zadostno zagotovilo, da se lahko zanese na njihovo delo pri oblikovanju svojih mnenj o zanesljivosti zaključnih računov skupnih podjetij za leto 2018.

Pri reviziji Sodišča so izpostavljena in obravnavana ključna ugotovljena tveganja

1.42. Vse revizije Sodišča so zasnovane tako, da obravnavajo ključna ugotovljena tveganja. Letna revizija zaključnih računov skupnih podjetij ter transakcij, povezanih s temi zaključnimi računi, za leto 2018 je bila izvedena kot odziv na oceno tveganja, ki jo je opravilo Sodišče in je na kratko predstavljena v nadaljevanju.

Tveganje za zanesljivost zaključnih računov je majhno do srednje

1.43. Sodišče v splošnem meni, da je tveganje za zanesljivost zaključnih računov majhno. Vendar je bilo zaradi pomembne spremembe računovodske usmeritve v letu 2018 tveganje za Skupno podjetje F4E ponovno ocenjeno kot srednje. Zaključni računi skupnih podjetij se pripravijo v skladu z računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor. Pomembnih napak, odkritih v preteklosti, je bilo malo.

Tveganje za zakonitost in pravilnost prihodkov je na splošno majhno

1.44. Prihodki skupnih podjetij v letu 2018 so zajemali v glavnem finančne prispevke iz proračunov Komisije za program Obzorje 2020 in Euratom. Kot je določeno v uredbah o skupnih podjetjih, se proračuni in iz njih izhajajoči prihodki določijo v dogovoru s proračunskimi organi med letnim proračunskim postopkom.

Tveganje za zakonitost in pravilnost plačil za zaposlene in upravnih plačil je majhno

1.45. Za plačila za zaposlene in upravna plačila se je tveganje, povezano z zakonitostjo in pravilnostjo plačil, štelo za majhno. Plače upravlja Urad za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO) na Komisiji, ki ga Sodišče revidira v okviru specifičnih ocen upravnih odhodkov. V zvezi z odhodki za zaposlene Sodišče v zadnjih letih ni odkrilo pomembnih napak. Tveganje za zakonitost in pravilnost postopkov zaposlovanja je bilo na splošno majhno, vendar srednje za skupna podjetja z veliko fluktuacijo zaposlenih.

Tveganje za zakonitost in pravilnost plačil za poslovanje je na splošno srednje

1.46. Tveganje pri plačilih nepovratnih sredstev je bilo na splošno ocenjeno kot srednje, saj morajo upravičenci potrdila o računovodskih izkazih za vmesna plačila za operativne dejavnosti v okviru programa Obzorje 2020 predložiti le za končna plačila (načelo zaupanja).

1.47. Glede na omejeno število postopkov za pogodbeno plačila in javno naročanje, ki jih izvajajo skupna podjetja, je bilo ocenjeno tveganje na splošno majhno, vendar srednje za Skupno podjetje F4E, ki pretežno uporablja kompleksne postopke javnega naročanja za naročila visoke vrednosti.

Tveganje za upravljanje proračuna je srednje do veliko

1.48. Tveganje je na splošno štelo za srednje, saj imajo nepovratna sredstva za raziskave visoko vrednost in so večletna, za Skupno podjetje F4E pa je štelo za veliko zaradi zapletenosti projekta ITER, večkratnih sprememb pogodb in pomanjkljivosti pri načrtovanju in spremljanju proračuna za leto 2017.

Tveganje za dobro finančno poslovanje je na splošno srednje

1.49. Tveganje za dobro finančno poslovanje je na splošno štelo za srednje in je bilo ugotovljeno zlasti na področjih izbire za dodelitev nepovratnih sredstev in javnega naročanja.

POGLAVJE 2

PREGLED REVIZIJSKIH REZULTATOV

UVOD

2.1. V tem poglavju je predstavljen pregled rezultatov letnih revizij skupnih podjetij EU na področju raziskav, ki jih je Sodišče opravilo za proračunsko leto 2018, ter drugo revizijsko delo, povezano s skupnimi podjetji, ki ga je Sodišče opravilo v letu 2018.

Izjave o zanesljivosti (revizijska mnenja) o zanesljivosti zaključnih računov skupnih podjetij ter zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij ter vse zadeve in opažanja, zaradi katerih ta mnenja niso vprašljiva, so navedeni v Poglavju 3 tega poročila.

REZULTATI LETNE REVIZIJE SKUPNIH PODJETIJ ZA PRORAČUNSKO LETO 2018, KI JO JE OPRAVILO SODIŠČE, SO NA SPLOŠNO POZITIVNI

2.2. Na splošno so bili z revizijo zaključnih računov skupnih podjetij za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter z njimi povezanih transakcij, ki jih je opravilo Sodišče, potrjeni pozitivni rezultati, o katerih je Sodišče poročalo že v prejšnjih letih.

Revizijsko mnenje brez pridržkov o zanesljivosti zaključnih računov vseh skupnih podjetij

2.3. Sodišče je izreklo *revizijska mnenja brez pridržkov* o zaključnih računih vseh skupnih podjetij. Po njegovem mnenju zaključni računi skupnih podjetij v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo njihov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njihov poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z določbami finančnih uredb, ki se zanje uporabljajo, in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije.

Poudarjena zadeva glede prispevka EU k projektu ITER

2.4. Tako kot v prejšnjih letih je revizijskemu mnenju Sodišča o zaključnem računu Skupnega podjetja F4E za leto 2018 priložena poudarjena zadeva ⁽¹⁾, s katero se želi opozoriti na naslednje.

2.5. ITER je pionirski projekt za izgradnjo in upravljanje delovanja poskusnega objekta, s katerim naj bi se dokazala znanstvena izvedljivost fuzije kot prihodnjega trajnostnega vira energije. Svet ITER ⁽²⁾ je novembra 2016 odobril spremenjeno referenčno osnovo projekta ITER, v kateri so bili določeni doseganje prve plazme ⁽³⁾ ter začetek operativne faze leta 2025 in zaključek faze izgradnje leta 2035. Nova referenčna osnova šteje za prvi možni datum, ko je to tehnično izvedljivo ⁽⁴⁾. V prejšnji referenčni osnovi iz leta 2010 je bilo ocenjeno, da bo faza izgradnje zaključena leta 2020 ⁽⁵⁾.

2.6. Skupno podjetje F4E je ponovno izračunalo svoj prispevek k fazi izgradnje projekta, ki tako znaša 12 milijard EUR (v cenah iz leta 2008), kar je povečanje glede na 6,6 milijarde EUR (v cenah iz leta 2008), kar je leta 2010 odobril Svet EU ⁽⁶⁾.

2.7. Ocene ne vključujejo rezerv za nepredvidene dogodke, čeprav je Komisija predlagala, da bi bila primerna rezerva za časovni okvir izvajanja do 24 mesecev, za proračun pa 10–20 % dodatnih sredstev ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Poudarjena zadeva se uporablja zato, da se opozori na zadevo, ki v zaključnem računu ni pomembno napačno navedena, vendar je tako pomembna, da je bistvena za uporabnikovo razumevanje zaključnega računa.

⁽²⁾ Svet ITER je upravni organ organizacije ITER. Pristojen je za imenovanje višjih uslužbencev, spreminjanje predpisov in odločanje o skupnem proračunu za projekt ITER ter sodelovanju dodatnih članov pri projektu. Svet ITER sestavljajo predstavniki sedmih članic – EU, Kitajske, Indije, Japonske, Južne Koreje, Rusije in Združenih držav Amerike.

⁽³⁾ Prva plazma je faza izgradnje fuzijske naprave, ki bo omogočala testiranje bistvenih komponent naprave, in tudi točka, v kateri se začne operativna faza.

⁽⁴⁾ Kot je navedeno v peti letni oceni neodvisne skupine za pregled (31. oktober 2016) in v poročilu vodje enote za projektno vodenje upravnemu odboru Skupnega podjetja F4E, ki je bilo pripravljeno decembra 2016.

⁽⁵⁾ COM(2010) 226 final z dne 4. maja 2010

⁽⁶⁾ Sklepi Sveta o stanju projekta ITER z dne 7. julija 2010 (št. 11902/10).

⁽⁷⁾ COM(2017) 319 final z dne 14. junija 2017 (skupaj z delovnim dokumentom služb Komisije SWD(2017) 232 final z dne 14. junija 2017), poglavje V ITER: pot naprej.

2.8. Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 obvestilo Evropski svet o svoji odločitvi, da izstopi iz EU in Euratoma. Ta odločitev lahko bistveno vpliva na dejavnosti Skupnega podjetja F4E in projekt ITER po letu 2020. V skladu s sedanjim sporazumom o izstopu Združenega kraljestva iz EU so sredstva, povezana z Euratomom (vključno s projektom ITER), zagotovljena samo do konca leta 2020. V primeru scenarija brez dogovora Združeno kraljestvo po letu 2020 ne bo več član Skupnega podjetja F4E, zato podjetja iz Združenega kraljestva ne bodo več mogla prek njega oddajati ponudb za pogodbe v okviru projekta ITER, razen če ne bo sklenjen dvostranski sporazum med Združenim kraljestvom in EU o sodelovanju pri projektu ITER in financiranju Skupnega podjetja F4E za obdobje po letu 2020.

2.9. Svet EU je aprila 2018 ⁽⁸⁾ Komisijo pooblastil za odobritev revidirane referenčne osnove za ITER v imenu Euratoma in ponovno potrdil zavezo, da bo dal na razpolago sredstva znotraj omejitev naslednjega večletnega finančnega okvira, vendar brez poseganja v morebitna kasnejša pogajanja o večletnem finančnem okviru, s katerimi bi se določale podrobnosti o prihodnjem financiranju.

2.10. Čeprav je Skupno podjetje F4E sprejelo pozitivne ukrepe za izboljšanje upravljanja in nadzora svojega prispevka k fazi izgradnje projekta, še vedno obstaja tveganje nadaljnjih zvišanj stroškov in zamud pri njegovem izvajanju, ki presega sedanjost referenčno osnovo. Poleg tega Skupno podjetje F4E še ni ocenilo svojih prispevkov za operativno fazo projekta za obdobje po letu 2035.

Mnenja brez pridrzkov o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnimi računi vseh skupnih podjetij

2.11. Sodišče je za vsa skupna podjetja izreklo *revizijska mnenja brez pridrzkov* o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnimi računi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018. Po mnenju Sodišča so bile transakcije v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne.

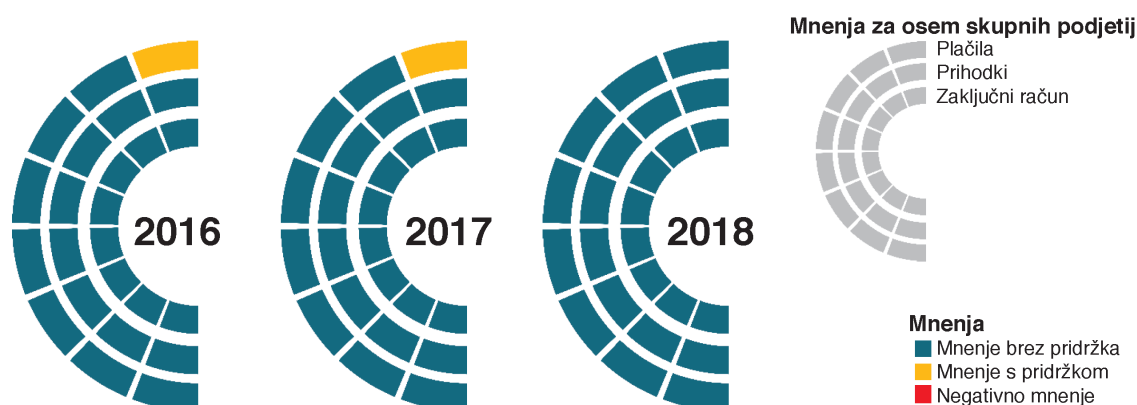
Mnenja brez pridrzkov o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnimi računi vseh skupnih podjetij

2.12. Sodišče je za vsa skupna podjetja izreklo *revizijska mnenja brez pridrzkov* o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnimi računi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018. Po mnenju Sodišča so bile transakcije v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne.

2.13. Na sliki 2.1 je pregled razvoja letnih revizijskih mnenj o zaključnih računih, prihodkih in plačilih skupnih podjetij v obdobju 2016–2018.

Slika 2.1

Razvoj mnenj Evropskega računsko sodišča o skupnih podjetjih v obdobju 2016–2018

Vir: Evropsko računsko sodišče

V opažanjih Sodišča se obravnavajo področja, na katerih so možne izboljšave

2.14. Sodišče je, ne da bi bila zato vprašljiva njegova mnenja, izrazilo različna opažanja in pripombe, da bi poudarilo pomembne zadeve in opredelilo področja, na katerih so mogoče izboljšave. Ta opažanja, ki so podrobno opisana v poglavju 3, so povzeta v nadaljevanju. Nanašajo se na vprašanja upravljanja proračuna in finančnega poslovanja, stvarne prispevke, okvir notranje kontrole in spremljanja, postopke dodelitve nepovratnih sredstev, dobro finančno poslovanje in fluktuacijo zaposlenih. Poleg tega so v tem poglavju predstavljeni rezultati analize o sinergiji med skupnimi podjetji, ki jo je Sodišče opravilo v letu 2018.

⁽⁸⁾ Znesek v višini 6,6 milijarde EUR (v cenah iz leta 2008), ki ga je Svet EU odobril leta 2010, je zdaj zgornja meja porabe skupnega podjetja do leta 2020.

Pri letnem načrtovanju plačil še vedno obstajajo pomanjkljivosti

2.15. Postopek večletnega načrtovanja proračuna skupnih podjetij za pomembna nepovratna sredstva za raziskave in kompleksne projekte (F4E) je bil glavni razlog za vztrajne pomanjkljivosti pri načrtovanju proračuna za odobritve plačil.

2.16. Skupno podjetje F4E je moralo zaradi resnih pomanjkljivosti pri načrtovanju proračuna v prejšnjih letih znatno povečati vrednost odobritve plačil, ki jih je predvidelo v prvotnem proračunu, in sicer za približno 160 milijonov EUR ali 25 %, da bi pokrilo dejanske potrebe po plačilih v letu 2018.

2.17. V dveh primerih (SESAR in ECSEL) je bila stopnja izvrševanja za odobritve plačil v letu 2018 bistveno nižja od pričakovane. Pri podjetju SESAR je bil vzrok za to konservativno načrtovanje proračuna, ki je dopuščalo tveganje zamud pri prejetju letnih sporazumov o finančnem izvajanju, in to, da neporabljene odobritve plačil, prenesene iz prejšnjih let, niso bile v celoti upoštevane v proračunu za leto 2018. Pri Skupnem podjetju ECSEL je bila nizka stopnja izvrševanja proračuna posledica zamude nacionalnih organov, pristojnih za financiranje, pri zagotavljanju potrdil o koncu projekta za tekoče dejavnosti v okviru 7. OP in dodatnega prispevka programa Obzorje 2020 v višini 20 milijonov EUR, prejetega decembra 2018.

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, 1

Spodbuja se, naj skupna podjetja pri načrtovanju novih odobritev plačil upoštevajo nabrani znesek neporabljenih odobritev plačil iz prejšnjih let, ponovno vključenih v proračun tekočega leta, in znesek izterjanih odobritev plačil (notranje namenske prejemke).

Stopnja izvrševanja proračuna skupnih podjetij in dejavnosti zasebnih članov so področje, ki bi ga bilo mogoče še izboljšati

Skupna podjetja so v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2007–2013 dosegla 89-odstotno stopnjo izvrševanja

2.18. Leta 2018 je bilo izvajanje ukrepov skupnih podjetij iz 7.OP in TEN-T v zaključni fazi.

2.19. Skupna podjetja, ki izvajajo dejavnosti v okviru 7.OP in TEN-T, so SESAR, Čisto nebo, IMI, GCV in ECSEL. V tabeli 2.1 je predstavljen pregled prispevkov članov k tem skupnim podjetjem konec leta 2018. V povprečju so ti prispevki predstavljali 89 % ciljev za prispevke, ki jih je treba skladno z ustanovnimi uredbami skupnih podjetij doseči do konca programskega obdobja.

Tabela 2.1

7. OP in TEN-T – prispevki članov

(v milijonih EUR)

Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Skupna podjetja v okviru 7. OP	Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)			Stopnja izvrševanja
EU	Drugi člani	Skupaj		EU	Drugi člani	Skupaj	
700,0	1 284,3	1 984,3	SESAR 1	634,1	1 099,8	1 733,9	87 %
800,0	600,0	1 400,0	Čisto nebo 1	800,0	608,5	1 408,5	101 %
1 000,0	1 000,0	2 000,0	IMI 1	916,0	735,8	1 651,8	83 %
470,0	470,0	940,0	GCV 1	421,3	442,5	863,8	92 %
655,5	1 784,4	2 439,9	ECSEL (za Artemis/Eniac)	655,5	1 495,4	2 150,9	88 %
3 625,5	5 138,7	8 764,2	Skupaj	3 426,9	4 382,0	7 808,9	89 %

Vir: podatki, ki so jih posredovala skupna podjetja

Pri skupnih podjetjih je bilo ugotovljenih tudi nekaj zamud v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020

2.20. Nekatera skupna podjetja leta 2018, tj. sredi izvajanja svojih dejavnosti v okviru programa Obzorje 2020, niso dosegla pričakovanega napredka pri programu, zato so zaostala pri izpolnjevanju ciljev glede prispevkov, določenih v njihovih ustanovnih uredbah.

2.21. Sedem skupnih podjetij, ki izvajajo dejavnosti programa Obzorje 2020, je SESAR, Čisto nebo, IMI, GCV, ECSEL, BBI in S2R. V tabeli 2.2 je predstavljen pregled njihovih prispevkov k tem dejavnostim konec leta 2018. Do sredine programskega obdobja so ta skupna podjetja v povprečju izvedla 39 % svojih dejavnosti iz programa Obzorje 2020 in povezanih dodatnih dejavnosti, ali 31 %, če se dodatne dejavnosti ne upoštevajo.

Tabela 2.2

Obzorje 2020 – prispevki članov

(v milijonih EUR)

Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)				Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)							
EU	Stvarni prispevki za operativne dejavnosti drugih članov ⁽¹⁾	Stvarni prispevki za druge dejavnosti drugih članov ⁽²⁾	Skupaj	Skupna podjetja v okviru programa Obzorje 2020	EU	Potrjeni stvarni prispevki za operativne dejavnosti	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki za operativne dejavnosti	Stvarni prispevki za druge dejavnosti	Skupaj	Stopnja izvrševanja s stvarnimi prispevki za druge dejavnosti	Stopnja izvrševanja brez stvarnih prispevkov za druge dejavnosti
585,0	1 000,0	ni relevantno	1 585,0	SESAR 2020	216,9	128,6	120,2	ni relevantno	465,7	29 %	29 %
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	Čisto nebo 2	816,7	288,0	157,6	801,7	2 064,0	52 %	42 %
1 638,0	1 425,0	ni relevantno	3 063,0	IMI 2	241,9	144,0	83,9	ni relevantno	469,8	15 %	15 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	GCV 2	318,8	5,4	7,7	636,3	968,2	93 %	44 %
1 185,0	1 657,5	ni relevantno	2 842,5	ECSEL	512,0	11,3	694,1	ni relevantno	1 217,4	43 %	43 %
975,0	975,0	1 755,0	3 705,0	BBI	264,6	21,2	36,8	699,9	1 022,5	28 %	17 %
398,0	350,0	120,0	868,0	S2R	158,9	28,2	63,7	160,4	411,2	47 %	34 %
7 201,0	6 731,1	3 125,3	17 057,4	Skupaj	2 529,8	626,7	1 164,0	2 298,3	6 618,8	39 %	31 %

⁽¹⁾ Stvarni prispevki za operativne dejavnosti skupnega podjetja.

⁽²⁾ Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti zunaj delovnega načrta skupnega podjetja.

Vir: podatki, ki so jih posredovala skupna podjetja

Člani iz panog večinoma prispevajo k dejavnostim zunaj delovnih programov skupnih podjetij, ki pa prispevajo k ciljem skupnih podjetij

2.22. Za štiri skupna podjetja (Čisto nebo, GCV, BBI in S2R) so v njihovih ustanovnih uredbah določeni stvarni prispevki zasebnih članov v obliki dodatnih dejavnosti, ki se izvajajo zunaj delovnega programa skupnih podjetij, ter minimalna raven, ki jo je treba prispevati do konca programa. Kot je prikazano v tabeli 2.2, so do konca leta 2018 pretežni del prispevkov članov iz zadevnih panog predstavljale prijave stroškov za te dejavnosti.

2.23. Do konca leta 2018 so partnerji skupnih podjetij, ki so izvajala dejavnosti v okviru programa Obzorje 2020, iz zadevnih panog in s področja raziskav prispevali 4 milijarde EUR ali 41 % dogovorjenih skupnih prispevkov v višini 9,8 milijarde EUR. Ta znesek zajema 1,7 milijarde EUR ⁽⁹⁾ stvarnih prispevkov za lastne operativne dejavnosti skupnih podjetij v okviru programa Obzorje 2020 (42 %) in 2,3 milijarde EUR stvarnih prispevkov za dejavnosti zunaj delovnih programov skupnih podjetij (57 %). Konec leta 2018 je bila stopnja izvrševanja stvarnih prispevkov za operativne dejavnosti 25 %, stvarnih prispevkov za dodatne dejavnosti pa blizu 75 %. Čeprav so dodatne dejavnosti pomembne, ustreznih prispevkov v zaključnih računih ni treba razkriti in Sodišče jih ne sme revidirati ⁽¹⁰⁾. Zato Sodišče za skupna podjetja Čisto nebo, GCV, BBI in S2R ne more dati mnenja o naravi, kakovosti in količini teh prispevkov (glej okvira 2.1 in 2.2).

⁽⁹⁾ Od tega zneska je bilo konec leta 2018 potrjene le približno 0,6 milijarde EUR (35 %).

⁽¹⁰⁾ Člen 4(4) ustreznih ustanovnih uredb teh skupnih podjetij.

Okvir 2.1

Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti (Čisto nebo, GCV, BBI, S2R)

Kot je določeno v skupnem členu 4(2)(b) ustanovnih uredb teh skupnih podjetij, so „dodatne dejavnosti“ stvarni prispevki k dejavnostim, ki ne spadajo v delovni program in proračun danega skupnega podjetja, vendar prispevajo k njegovim splošnim ciljem. Te dejavnosti bi morale biti določene v letnem načrtu dodatnih dejavnosti, v katerem mora biti navedena ocenjena vrednost teh prispevkov. V skladu s členom 4(4) ustanovnih uredb mora stroške dodatnih dejavnosti potrditi neodvisni zunanji revizor in jih ne revidira Evropsko računsko sodišče niti noben drug organ EU.

Okvir 2.2

Stvarni prispevki za operativne dejavnosti skupnih podjetij

Kot je določeno v ustanovnih uredbah skupnih podjetij, bi bilo treba njihove operativne stroške kriti s finančnim prispevkom EU in stvarnimi prispevki, ki jih zagotovijo člani iz zadevnih panog. Stvarne prispevke članov iz zadevnih panog sestavljajo stroški teh članov, nastali pri izvajanju raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti skupnega podjetja, od katerih se odštejejo prispevek skupnega podjetja in vsi drugi prispevki EU k tem stroškom.

2.24. Kar zadeva Skupno podjetje BBI, je bila njegoa ustanovna uredba leta 2018 sicer spremenjena posebej zato, da bi se članom iz zadevnih panog omogočilo, da svoje denarne prispevke zagotavljajo na ravni projektov, vendar še vedno obstaja veliko tveganje, da člani iz zadevnih panog do izteka programa tega skupnega podjetja ne bodo zagotovili minimalnega zahtevanega zneska denarnih prispevkov za operativne dejavnosti, ki znaša 182,5 milijona EUR. Zato se je Komisija (GD RTD) konec leta 2018 odločila proračun Skupnega podjetja BBI za leto 2020, ki je znašal 205 milijonov EUR, zmanjšati za 140 milijonov EUR.

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, 2

Kadar morajo člani skupnega podjetja skladno z njegovo ustanovno uredbo zagotoviti finančne prispevke za operativne dejavnosti, bi se morali vsi ustanovni člani dogovoriti o vzpostavitvi jasnega in skupno dogovorjenega sistema finančnih prispevkov, s katerim se zagotavlja, da bo do konca programa dosežen zahtevani znesek, in ta sistem določiti v uredbi.

Notranje kontrole v zvezi s plačili so bile na splošno uspešne

2.25. Skupna podjetja so uvedla zanesljive postopke predhodnih kontrol na podlagi finančnih in operativnih pregledov dokumentacije. Za vmesna in končna plačila v okviru 7. OP izvajajo neodvisna zunanja revizijska podjetja, ki jih najamejo skupna podjetja, naknadne revizije pri upravičencih. Za zahteve za povračilo stroškov v okviru programa Obzorje 2020 pa je za te revizije pristojna skupna revizijska služba Komisije, čeprav jih približno tri četrtine daje v izvajanje zunanjim revizijskim podjetjem. Vsa skupna podjetja so uspešno uporabila te ključne kontrole za oceno zakonitosti in pravilnosti svojih plačilnih transakcij.

2.26. Za plačila nepovratnih sredstev v okviru 7. OP so skupna podjetja (razen ECSEL) poročala o stopnjah preostale napake pod pragom pomembnosti v višini 2 % na podlagi rezultatov naknadnih revizij konec leta 2018. Sodišče je ta rezultat potrdilo s preizkušanjem podatkov končnih plačil nepovratnih sredstev. Skupno podjetje ECSEL zaradi velikih razlik v metodologijah in postopkih, ki jih uporabljajo različni nacionalni organi za financiranje, ne more izračunati enotne stopnje preostale napake za plačila v okviru 7. OP. Sodišče je za ta plačila uporabilo stopnjo preostale napake, ki jo je GD RTD izračunal za celoten 7. OP in je konec leta 2018 znašala 3,36 %. Zato je glede na nizek odstotek plačil v okviru 7. OP leta 2018 stopnja preostale napake za skupna plačila Skupnega podjetja ECSEL za operativne dejavnosti v navedenem letu pod pragom pomembnosti.

2.27. Pri plačilih nepovratnih sredstev v okviru programa Obzorje 2020 so konec leta 2018 vsa skupna podjetja, ki izvajajo projekte tega programa, na podlagi rezultatov naknadnih revizij konec leta 2018 poročala o stopnji preostale napake pod pragom pomembnosti v višini 2 %. Pregledi revizijskega dela skupne revizijske službe Komisije in zunanjih revizijskih podjetij, ki jih je izvedlo Sodišče, ter izbrani ponovni pregledi pri upravičencih so potrdili ta rezultat. Vendar je pregled Sodišča pokazal ugotovitve, podobne tistim iz odstavkov 5.31–5.43 letnega poročila za leto 2018, v katerih je Sodišče poročalo o slabostih, ugotovljenih pri naknadnih revizijah.

Slabosti v zvezi z dobrim finančnim poslovanjem ogrožajo operativno uspešnost skupnih podjetij

2.28. Letna revizija računovodskih izkazov in skladnosti, ki jo je opravilo Sodišče, je prav tako razkrila pomembne slabosti v zvezi z dobrim finančnim poslovanjem na področju upravljanja projektov in nepovratnih sredstev.

2.29. Sodišče in tudi zunanji strokovnjaki Skupnemu podjetju F4E že leta predlagajo, naj uporablja sistem metode prislužene vrednosti ⁽¹¹⁾, s katero bi se merila smotrnost na podlagi tehničnega napredka projekta in stroškov, ki so nastali s tem napredkom. Vendar je F4E leta 2018 za spremljanje napredka svojega projekta še naprej uporabljal sistem kreditnih točk ITER.

2.30. Leta 2018 je Skupno podjetje S2R prvič objavilo pilotni razpis s shemo pavšalnega financiranja, ki je omejen na njegove člane. Med postopkom ocenjevanja so finančni strokovnjaki naleteli na nekatera pomembna odstopanja med finančnimi predlogi in preteklimi finančnimi podatki upravičencev.

2.31. V primeru Skupnega podjetja BBI je zaradi zasnove njegovega razpisa za zbiranje predlogov iz leta 2018 in zaradi upravljanja sistema za razvrščanje predlogov ena od dveh vodilnih tem razpisa ostala brez financiranja, čeprav so bili predlogi, predloženi za obe temi, upravičeni in visoko ocenjeni. V primeru Skupnega podjetja SESAR so slabosti v zasnovi razpisa za zbiranje predlogov za Instrument za povezovanje Evrope iz leta 2018 povzročile prekrivanja in nedoslednosti pri merilih za dodelitev, kar je ogrozilo splošno uspešnost postopka ocenjevanja nepovratnih sredstev.

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, 3

Spodbuja se, da Skupno podjetje F4E uporablja sistem metode prislužene vrednosti, da se omogoči spremljanje napredovanja projekta na podlagi nastalih stroškov in doseganja tehničnih mejnikov.

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, 4

Za zagotovitev uspešnosti in učinkovitosti pavšalnega financiranja se spodbuja skupna podjetja, da finančno oceno predlogov pripravijo na podlagi zanesljive zbirke podatkov o upravičencih z zanesljivimi finančnimi podatki, ki zajemajo več let.

Ocene skupnih podjetij prinašajo dodano vrednost, vendar je treba ponovno preučiti časovni okvir

2.32. Komisija je konec leta 2017 obvestila Evropski parlament in Svet o rezultatih obvezne končne ocene skupnih podjetij, ustanovljenih v okviru 7. OP (SESAR, IMI, GCV, Čisto nebo, ARTEMIS in ENIAC), in obvezne vmesne ocene skupnih podjetij, ustanovljenih v okviru programa Obzorje 2020 (SESAR, IMI2, Čisto nebo 2, GCV2, ECSEL, S2R in BBI). Ocene so bile opravljene ob pomoči neodvisnih strokovnjakov in so zajemale smotrnost poslovanja skupnih podjetij glede na ustreznost, učinkovitost, uspešnost, koherentnost in dodano vrednost EU, dodatno pa so bile preučene tudi odprtost, preglednost in kakovost raziskav.

2.33. Ocenjevalci so sicer menili, da je smotrnost poslovanja skupnih podjetij na splošno pozitivna, vendar so priporočili:

- večje sodelovanje članov iz zadevnih panog, držav članic, malih in srednjih podjetij ter drugih deležnikov,
- izboljšanje usklajevanja z drugimi raziskovalnimi programi EU in nacionalnimi raziskovalnimi programi,
- povečanje sodelovanja novih držav članic, nadaljnji razvoj zanesljivega okvira za merjenje smotrnosti poslovanja s ključnimi kazalniki smotrnosti za boljšo oceno učinkov in socialno-ekonomskih koristi skupnih podjetij,
- izboljšanje razširjanja in uporabe rezultatov projektov skupnih podjetij.

2.34. Kot odziv na to so vsa skupna podjetja pripravila akcijske načrte, ki so jih začela izvajati leta 2018. Sodišče je med revizijo računovodskih izkazov za leto 2018 pregledalo izvajanje teh akcijskih načrtov.

⁽¹¹⁾ Sistem metode prislužene vrednosti pomaga upravljavcem projektov pri merjenju smotrnosti projekta. Gre za sistematičen postopek spremljanja projektov, ki se uporablja za odkrivanje odstopanj pri napredku projekta na podlagi primerjave med opravljenim in načrtovanim delom. Uporablja se za kontrolo stroškov in časovnega razporeda ter zagotavljanje količinskih podatkov za odločanje o projektu. Referenčna osnova projekta je eden bistvenih elementov metode prislužene vrednosti in se uporablja kot referenčna točka za vse dejavnosti, povezane z njo.

2.35. Čeprav je bila vmesna ocena za vsako skupno podjetje zaključena v skladu z natančnim časovnim okvirom, določenim v pravnem okviru podjetja, Sodišče meni, da ocena ni bila načrtovana ob takem času, da bi prispevala k odločanju novoustanovljenih skupnih podjetij v okviru programa Obzorje 2020 (BBI, S2R, ECSEL). Ker so morala ta skupna podjetja v letih 2014 in 2015 vzpostaviti svojo upravno strukturo, so bila v času vmesne ocene še v zgodnji fazi delovanja.

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, 5

Glede na to, da končne ocene niso načrtovane pred letom 2024, je treba vmesne ocene novih skupnih podjetij dopolniti v poznejši fazi (na polovici obdobja), ko ta podjetja svoje dejavnosti opravljajo dovolj dolgo, da se lahko ustrezno izmeri smotrnost poslovanja in dajo koristna in uspešna priporočila.

Pri več skupnih podjetjih je bila stopnja fluktuacije zaposlenih visoka

2.36. Pri več skupnih podjetjih (IMI, Čisto nebo, S2R) je bila stopnja fluktuacije zaposlenih leta 2018 zelo visoka, zaradi česar se je znatno povečala uporaba agencijskih delavcev.

2.37. Skupna podjetja so pojasnila, da so zaradi svoje majhnosti (v povprečju imajo 30 zaposlenih) v primerjavi z drugimi institucijami in organi EU v slabšem položaju pri zaposlovanju in zadržanju uslužbencev.

2.38. Leta 2018 je Sodišče ugotovilo, da so agencijske delavce in svetovalce posebno veliko uporabljale nekatere agencije EU, kar ni v skladu s pravnim okvirom⁽¹²⁾. Sodišče bo isto zadevo v zvezi s skupnimi podjetji analiziralo v letu 2019.

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, 6

Spodbuja se, da si skupna podjetja v sodelovanju s Komisijo prizadevajo poiskati načine za preprečevanje prekomerne uporabe agencijskih delavcev.

Pri podpornih storitvah so se izkoriščale sinergije med skupnimi podjetji, pri raziskovalnih dejavnostih pa še vedno malo

2.39. Skupna podjetja že sodelujejo pri javnih naročilih na različnih upravnih področjih. Skupna javna naročila se priporočajo pri nakupih, ki niso posebej povezani z ustreznimi operativnimi dejavnostmi skupnega podjetja in niso zajeti v medinstitucionalnih okvirnih pogodbah. Skupna javna naročila so zlasti ugodna na področjih IT in upravljanja podatkov, človeških virov, svetovalnih storitev in upravljanja stavb. Na teh področjih že obstaja več skupnih okvirnih pogodb ali pa so bile leta 2018 sklenjene, da bi se zadovoljile nove potrebe, na primer izvajanje nove uredbe o varstvu podatkov.

2.40. Poleg tega so skupna podjetja v letu 2016 svoje računovodske naloge oddajala v izvajanje GD BUDG, kar je prispevalo k usklajeni predstavitvi računovodskih izkazov skupnih podjetij.

2.41. Skupna podjetja se na splošno strinjajo, da skupno javno naročanje znatno poveča učinkovitost, uspešnost in skladnost zadevnih storitev ter omogoča precejšnjo ekonomijo obsega in zmanjšanje virov.

2.42. Zaradi nezadostnih analiz potreb ter stroškov in koristi pri začetku skupnih postopkov javnega naročanja so imela nekatera skupna podjetja leta 2018 težave, med drugim:

- nezadostne skupne okvirne pogodbe s previsokimi cenami,
- zamude pri razvoju in uvedbi za skupna podjetja specifičnih značilnosti v okviru orodij IT Komisije za program Obzorje 2020,
- skupne podporne službe Komisije, ki so dosegle svoje meje, na primer centralizirana služba za naknadne revizije v GD RTD, služba za računovodske storitve v GD za proračun in okvirne pogodbe Komisije za storitve agencijskih delavcev.

⁽¹²⁾ Glej Letno poročilo o agencijah EU za proračunsko leto 2018 (UL C 417, 11.12.2019, str. 1).

2.43. Skupne službe skupnih podjetij so racionalizirane, kar odraža njihove razmeroma podobne potrebe po upravnih storitvah in dobavnih pogodbah. Na drugi strani pa je združevanje operativnih dejavnosti med skupnimi podjetji zaradi posebnosti njihovih raziskovalnih in inovacijskih področij ter delovnih programov precej redko. Leta 2018 se je začela izvajati le ena skupna študija, in sicer študija skupnih podjetij CVG in S2R o uporabi vodikovih gorivnih celic v železniškem okolju. Več skupnih podjetij je več operativnih sinergij videlo z decentraliziranimi agencijami EU, ki delujejo na njihovem področju raziskav in inovacij: tako sta na primer Skupno podjetje SESAR in Evropska Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA) sodelovala pri brezpilotnih zrakoplovih.

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, 7

Skupna podjetja morajo pred začetkom postopka za oddajo javnega naročila oceniti, ali se lahko pridružijo kakšnemu tekočemu postopku ali obstoječi okvirni pogodbi. V okviru mreže agencij Evropske unije (EUAN) deluje portal za skupna javna naročila, ki bi ga lahko skupna podjetja redno spremljala in na njem poiskala priložnosti za skupna javna naročila.

Vsako načrtovano sodelovanje ali sinergija na pomembnih področjih bi morala temeljiti na predhodni analizi stroškov in koristi, pri čemer bi bilo treba med drugim upoštevati opredelitev potreb, povečanje učinkovitosti in poenostavitev, izgubo prilagodljivosti, vire, potrebne za usklajevanje in kontrole, ter učinek na človeške vire.

Spodbuja se skupna podjetja, da poiščejo nadaljnje priložnosti za sodelovanje in skupno ukrepanje v zvezi z njihovimi operativnimi dejavnostmi.

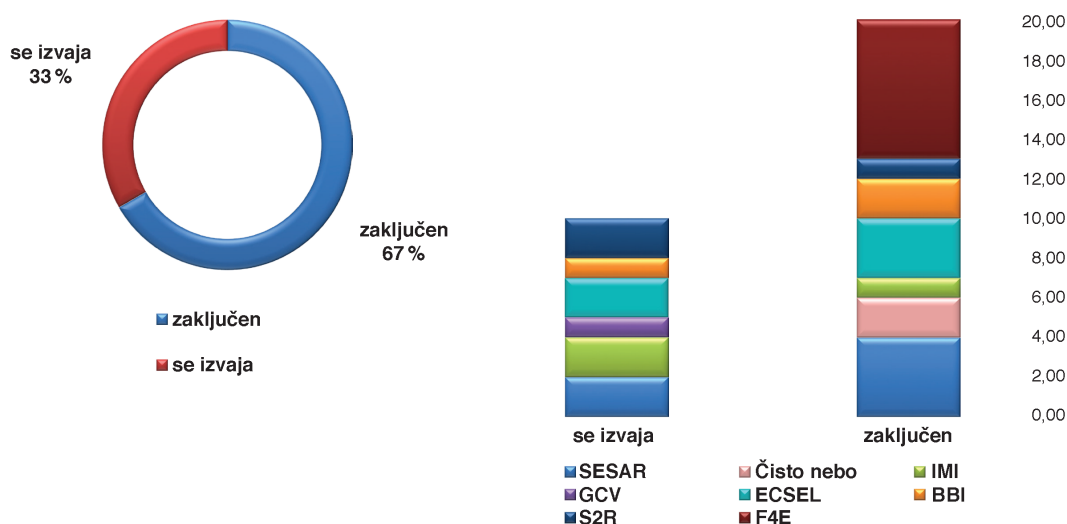
Skupna podjetja spremljajo upoštevanje revizijskih ugotovitev iz prejšnjih let

2.44. Skupna podjetja so v večini primerov sprejela popravljalne ukrepe za upoštevanje opažanj in pripomb iz specifičnih letnih poročil Sodišča iz prejšnjih let. Podrobnosti so navedene v prilogah k mnenjem v poglavju 3.

2.45. Na sliki 2.2 je prikazano, da so bili popravljalni ukrepi za 30 opažanj, ki konec leta 2017 niso bila upoštevana, sprejeti leta 2018, tako da je bilo lahko izvedenih 20 opažanj (67 %), medtem ko se je 10 opažanj (33 %) konec leta 2018 še izvajalo.

Slika 2.2

Prizadevanja skupnih podjetij za spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

REZULTATI REVIZIJ DRUGIH NEDAVNO OBJAVLJENIH IZDELKOV SODIŠČA, KI SE NANAŠAJO NA SKUPNA PODJETJA

2.46. Sodišče je leta 2018 poleg letnega revizijskega poročila v zvezi z zaključnimi računi skupnih podjetij objavilo tudi posebna revizijska poročila, ki so se nanašala na skupna podjetja (glej sliko 2.3).

Slika 2.3

Rezultati revizij drugih izdelkov, povezanih s skupnimi podjetji, ki jih je nedavno objavilo Sodišče

Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 28/2018 – Večina ukrepov za poenostavitev v programu Obzorje 2020 je upravičencem olajšala življenje, vendar so izboljšave še vedno možne

Program Obzorje 2020 zagotavlja financiranje za raziskovalce, raziskovalne inštitute, univerze, zasebne družbe in javne organe kot individualne subjekte ali konzorcije, ki sodelujejo pri skupnih raziskovalnih projektih. S proračunom v višini 76,4 milijarde EUR za obdobje 2014–2020 velja za največji javno financiran program za raziskave in inovacije na svetu.

Sodišče je pri reviziji preučilo, ali se je zaradi sprememb, uvedenih s programom Obzorje 2020, uspešno zmanjšalo upravno breme za upravičence. Ugotovilo je, da je bila večina ukrepov za poenostavitev uspešna, čeprav niso vsi ukrepi prinesli zelenih rezultatov, tako da so še vedno možne izboljšave. Upravičenci potrebujejo več navodil in orodij, ki bodo bolj prijazna za uporabnike. Komisija pa mora še dodatno preizkusiti ustreznost in uporabnost novih shem financiranja. Pomembna je tudi stalnost pravil. Upravičenci so sicer sposobni prilagajati se kompleksnemu položaju, vendar lahko pogoste spremembe navodil povzročajo zmedo in negotovost.

Podrobnosti o revizijskih zaključkih so skupaj z ustreznimi priporočili in odgovori revidiranca na voljo na spletišču Sodišča eca.europa.eu.

Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 11/2019 – Uredba EU za posodobitev upravljanja zračnega prometa ima dodano vrednost, toda financiranje je bilo večinoma nepotrebno – uvajanje projekta SESAR

EU je leta 2005 začela izvajati program SESAR za uskladitev in posodobitev sistemov in postopkov upravljanja zračnega prometa po Evropi. Ti sistemi so se običajno razvijali na nacionalni ravni. EU je med letoma 2005 in 2020 za projekt SESAR skupaj namenila 3,8 milijarde EUR, od tega je bilo 2,5 milijarde EUR predvidenih za podporo uvedbi takih sistemov in postopkov.

Sodišče je s to revizijo pregledalo intervencijo EU v uvajalni fazi projekta SESAR, ki je tehnološki steber pobude EU za enotno evropsko nebo. Prišlo je do zaključka, da ima regulativna intervencija EU v obliki skupnih projektov dodano vrednost, toda ugotovilo je tudi, da je bilo financiranje EU v podporo posodobitvi upravljanja zračnega prometa večinoma nepotrebno in da so se pri upravljanju financiranja pojavljale nekatere pomanjkljivosti. Sodišče je dalo Evropski komisiji več priporočil, ki naj bi pripomogla k izboljšanju njene podpore posodobitvi upravljanja zračnega prometa.

Podrobnosti o revizijskih zaključkih so skupaj z ustreznimi priporočili in odgovori revidiranca na voljo na spletišču Sodišča eca.europa.eu.

Panoramski pregled 2018 – Na poti k uspešnemu prometnemu sektorju v EU: izzivi, ki jih je treba obravnavati

Ta panoramski pregled vsebuje opis in analizo dejavnosti EU na področju prometa. Sodišče se je osredotočilo na naložbe v infrastrukturo, ki se financirajo iz proračuna EU, in medsektorska tematska področja, ki jih je opredelilo pri svojih preteklih revizijah petih glavnih načinov prevoza, in sicer cestnega, železniškega, zračnega in pomorskega ter prevoza po celinskih plovnih poteh.

Sodišče je ugotovilo, da je EU dosegla napredek pri razvoju infrastrukture in odpiranju notranjega trga prometa, vendar je opozorilo tudi na to, da mora EU na poti k izboljšani mobilnosti v Uniji rešiti šest glavnih izzivov. Ti zajemajo uskladitev ciljev in prioritete s sredstvi, boljše načrtovanje, vzdrževanje infrastrukture, uspešno izvrševanje, preusmeritev tovornega prometa s cest in zagotavljanje dodane vrednosti EU.

Cilj tega panoramskega pregleda je deležnikom in zainteresiranim stranem zagotoviti jasne in dostopne informacije ter jih tako spodbuditi k temu, da izboljšajo ukrepe in/ali jih bolje uskladijo in tako ustvarijo dodano vrednost prizadevanj EU pri doseganju ciljev prometne politike.

Podrobnosti o revizijskih zaključkih so skupaj z ustreznimi priporočili in odgovori revidiranca na voljo na spletišču Sodišča eca.europa.eu.

Vir: Evropsko računsko sodišče

POGLAVJE 3

IZJAVE O ZANESLJIVOSTI ZA SKUPNA PODJETJA EU NA PODROČJU RAZISKAV

3.1. Informacije v podkrepitev izjav o zanesljivosti

Osnova za mnenja

3.1.1. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in etičnim kodeksom Mednarodnega združenja računovodskih strokovnjakov ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI (ISSAI). Odgovornost Sodišča na podlagi teh standardov je natančneje opisana v delu tega poročila z naslovom Revizorjeva odgovornost. V skladu z etičnim kodeksom za poklicne računovodje, ki ga je izdal Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje (kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, relevantnimi za revizijo, ki jo izvaja Sodišče, je Sodišče neodvisno, poleg tega pa izpolnjuje tudi druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in kodeksom IESBA. Sodišče meni, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za njegovo mnenje.

Odgovornosti posloводства in odgovornih za upravljanje

3.1.2. V skladu s členi 310 do 325 PDEU in finančnimi uredbami skupnih podjetij so posloводства skupnih podjetij odgovorna za pripravo in predstavitev njihovih zaključnih računov na podlagi mednarodno sprejetih računovodskih standardov za javni sektor ter za zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnimi računi. Ta odgovornost vključuje zasnovano, izvajanje in vzdrževanje notranjih kontrol, ki se uporabljajo za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov brez pomembno napačne navedbe zaradi goljufije ali napake. Posloводство je odgovorno tudi za zagotavljanje skladnosti dejavnosti, finančnih transakcij in informacij v računovodskih izkazih s pravili, ki veljajo zanje.

3.1.3. Pri pripravi zaključnega računa je posloводство odgovorno za oceno zmožnosti skupnega podjetja za časovno neomejenost delovanja, razkritje zadev, povezanih s časovno neomejenostjo delovanja, kadar je to ustrezno, ter računovodenje na podlagi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja, razen če posloводство ne namerava subjekta likvidirati ali ne namerava nehati poslovati ali če nima druge možnosti, kot da to stori.

3.1.4. Naloga odgovornih za upravljanje je nadzor nad procesom računovodskega poročanja skupnih podjetij.

Revizorjeva odgovornost za revizijo zaključnih računov in z njimi povezanih transakcij

3.1.5. Cilj Sodišča je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so zaključni računi skupnih podjetij brez pomembno napačne navedbe in ali so transakcije, povezane z zaključnimi računi, zakonite in pravilne, ter na podlagi svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu dati izjave o zanesljivosti zaključnih računov ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij. Sprejemljivo zagotovilo je visoka raven zagotovila, vendar ni nujno, da se z revizijo vedno odkrije obstoječa pomembno napačna navedba ali neskladnost. Do napačne navedbe ali neskladnosti lahko pride zaradi goljufije ali napake, za pomembne pa štejejo, če se lahko utemeljeno pričakuje, da bodo ločeno ali skupaj vplivale na ekonomske odločitve, ki bi jih uporabniki sprejeli na podlagi teh zaključnih računov.

3.1.6. Sodišče v zvezi s prihodki preverja prispevke, prejete od Komisije, drugih partnerjev ali sodelujočih držav, ter oceni postopke skupnih podjetij za pobiranje morebitnih drugih prihodkov.

3.1.7. Pri odhodkih Sodišče preuči plačilne transakcije ob nastanku, evidentiranju in sprejetju odhodkov. Ta preučitev zajema vse kategorije plačil (vključno z nakupom sredstev) razen predujmov ob njihovem nastanku. Predplačila so preučena, ko prejemnik sredstev utemelji njihovo pravilno porabo in skupna podjetja sprejmejo utemeljitev z obračunom predplačila v istem letu ali pozneje.

3.1.8. Sodišče v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije (ISSAI) med celotno revizijo uporablja strokovno presojo in ohranja strokovno skrbnost. Poleg tega:

- ugotavlja in ocenjuje tveganja pomembno napačnih navedb v zaključnih računih in pomembnih neskladij z njimi povezanih transakcij z zahtevami pravnega okvira Evropske unije zaradi goljufije ali napake, pripravlja in izvaja revizijske postopke glede na ta tveganja ter pridobiva revizijske dokaze, ki so zadostna in ustrezna podlaga za njegovo mnenje. Tveganje, da se ne odkrijejo pomembno napačne navedbe ali neskladja, ki so posledica goljufij, je večje, kot da se ne odkrijejo pomembno napačne navedbe ali neskladja, ki so posledica napake, saj goljufije lahko vključujejo dogovarjanje, ponarejanje, načrtno opustitve, zavajajoče razlage ali pa izogibanje notranjim kontrolam,
- skuša razumeti notranje kontrole, relevantne za revizijo, da se pripravijo okoliščinam primerni revizijski postopki, vendar ne za izrekanje mnenja o uspešnosti notranjih kontrol,

- vrednoti ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenost računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij posloводства,
- sprejema zaključke o ustreznosti tega, da je posloводство uporabilo računovodstvo na osnovi predpostavke o zmožnosti časovne neomejenosti delovanja, ter glede na pridobljene revizijske dokaze tudi o tem, ali obstaja pomembna negotovost v zvezi z dogodki ali razmerami, ki bi lahko pomenili precejšen dvom o zmožnosti skupnega podjetja za časovno neomejenost delovanja. Če ugotovi, da pomembna negotovost obstaja, mora v svojih revizijskih poročilih opozoriti na s tem povezana razkritja v zaključnem računu ali pa, če so ta razkritja neustrezna, spremeniti svoje mnenje. Zaključki Sodišča temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma njegovega revizijskega poročila. Toda zaradi dogodkov ali razmer po tem datumu lahko subjekt preneha nadaljnje delovanje,
- oceni celotno predstavitev, strukturo in vsebino zaključnih računov, vključno z razkritji, ter to, ali zaključni računi pošteno predstavljajo z njimi povezane transakcije in dogodke,
- pridobiva zadostne ustrezne revizijske dokaze o finančnih informacijah skupnih podjetij, da bi lahko dalo mnenje o zaključnih računih in z njimi povezanih transakcijah. Odgovorno je za usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije. Revizijska mnenja so izključno odgovornost Sodišča.
- Kadar je bilo to ustrezno, je Sodišče upoštevalo revizijsko delo v zvezi z zaključnimi računi skupnih podjetij, ki ga je opravil neodvisni zunanji revizor, kot je določeno v členu 208(4) finančne uredbe EU ⁽¹³⁾.

3.1.9. Sodišče komunicira s poslovodstvom, med drugim glede načrtovanega obsega in časovnega razporeda revizij ter pomembnih revizijskih ugotovitev, vključno z morebitnimi pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih odkrije pri svojih revizijah.

3.1.10. Med zadevami, o katerih komunicira s skupnimi podjetji, določi tiste, ki so bile najpomembnejše pri reviziji zaključnih računov za tekoče obdobje in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opiše v revizijskem poročilu, razen če zakoni ali predpisi prepovedujejo javno razkritje zadeve ali, v izredno redkih okoliščinah, če ugotovi, da se o zadevi v njegovem poročilu ne bi smelo poročati, ker bi bilo smiselno pričakovati, da bodo neugodne posledice tega poročanja večje od koristi javnega interesa.

⁽¹³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012.

SKUPNA PODJETJA, KI IZVAJAJO OKVIRNE PROGRAME EU

3.2. Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba (SESAR)

3.2.1. Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba (SESAR) s sedežem v Bruslju je bilo ustanovljeno februarja 2007 za obdobje osmih let ⁽¹⁴⁾ (SESAR 1). Junija 2014 je Svet spremenil ustanovno uredbo in podaljšal obdobje delovanja Skupnega podjetja do 31. Decembra 2024 ⁽¹⁵⁾ (SESAR 2020).

3.2.2. Skupno podjetje SESAR je javno-zasebno partnerstvo za razvoj in uvajanje posodobljenega upravljanja zračnega prometa v Evropi. Ustanovna člana sta Evropska unija (EU), ki jo zastopa Komisija (GD MOVE), in Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (Eurocontrol) ⁽¹⁶⁾. Na podlagi razpisa za prijavo interesa leta 2015 je Skupno podjetje dobilo 19 članov, ki so javni in zasebni subjekti iz letalskega sektorja. Med njimi so proizvajalci zrakoplovov, proizvajalci opreme za uporabo na zemlji in v zraku, izvajalci navigacijskih storitev zračnega prometa in ponudniki letaliških storitev.

3.2.3. V tabeli 1 so predstavljeni ključni podatki o Skupnem podjetju ⁽¹⁷⁾.

Tabela 1

Ključni podatki o Skupnem podjetju

	2018	2017
Odobritve plačil v proračunu (v milijonih EUR)	94,8	90,9
Odobritve za prevzem obveznosti v proračunu (v milijonih EUR)	129,5	109,9
Razpoložljiv proračun za plačila (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	166,3	213
Razpoložljiv proračun za prevzem obveznosti (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	175,9	130,9
Skupno število zaposlenih 31. decembra ⁽²⁾	42	40

⁽¹⁾ Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je Skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, in namenske prihodke.

⁽²⁾ Zaposleni vključujejo uradnike, začasne in pogodbene uslužbenke ter napotene nacionalne strokovnjake.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

MNENJE

3.2.4. Sodišče je revidiralo:

- (a) zaključni račun Skupnega podjetja, ki ga sestavljajo računovodski izkazi ⁽¹⁸⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽¹⁹⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- (b) zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁽¹⁴⁾ Uredba Sveta (ES) št. 219/2007 z dne 27. februarja 2007 o ustanovitvi skupnega podjetja za razvoj nove generacije evropskega sistema upravljanja zračnega prometa (SESAR) (UL L 64, 2.3.2007, str. 1).

⁽¹⁵⁾ Uredba Sveta (EU) št. 721/2014 z dne 16. junija 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 219/2007 o ustanovitvi skupnega podjetja za razvoj nove generacije evropskega sistema upravljanja zračnega prometa (SESAR) v zvezi s podaljšanjem delovanja skupnega podjetja do leta 2024 (UL L 192, 1.7.2014, str. 1).

⁽¹⁶⁾ Eurocontrol je mednarodna organizacija v lasti 41 držav, ki so njene članice. EU je prenesla del pristojnosti iz svojih uredb o enotnem evropskem nebu na Eurocontrol, ki je tako postal osrednja organizacija za usklajevanje in načrtovanje kontrole zračnega prometa za vso Evropo. Podpisnica konvencije je tudi EU, vse države članice EU pa so članice Eurocontrola.

⁽¹⁷⁾ Več informacij o pristojnostih in dejavnostih Skupnega podjetja je na voljo na njegovem spletišču: www.sesarju.eu.

⁽¹⁸⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽¹⁹⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije, in pojasnila.

Zanesljivost zaključnega računa

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa

3.2.5. Po mnenju Sodišča zaključni račun Skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

*Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom***Prihodki**

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom

3.2.6. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

3.2.7. Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

3.2.8. Zaradi naslednjih opažanj mnenje Sodišča ni vprašljivo.

Opažanje o izvrševanju proračuna SESAR 1

3.2.9. Decembra 2016 je bil program SESAR 1 formalno zaključen, zadnje končno izplačilo nepovratnih sredstev pa je bilo izvršeno decembra 2017.

3.2.10. V tabeli 2 je predstavljen pregled prispevkov članov za SESAR 1 na koncu leta 2018.

Tabela 2

Prispevki članov za SESAR 1

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD MOVE)	700,0	ni relevantno	700,0	634,1	0,0	0,0	ni relevantno	634,1
Eurocontrol	700,0	ni relevantno	700,0	137,8	422,9	0,0	ni relevantno	560,7
Partnerji iz panoge	584,3	ni relevantno	584,3	25,5	513,6	0,0	ni relevantno	539,1
Skupaj	1 984,3	ni relevantno	1 984,3	797,4	936,5	0,0	ni relevantno	1 733,9

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.2.11. Neporabljene odobritve plačil v vrednosti 40 milijonov EUR iz prejšnjih let so bile prenesene v leto 2018 za povračilo presežka denarnih prispevkov, ki jih je Skupno podjetje dobilo od članov SESAR 1 iz panoge ⁽²⁰⁾, in za plačilo še vedno upravičenih zahtevkov za povračilo stroškov, ki so bila poslana z zamudo, za projekte 7. okvirnega programa in vseevropskega prometnega omrežja. Do konca leta 2018 pa je bilo mogoče le 1,8 milijona EUR (5 %) teh odobritev porabiti za ta korektivna plačila, 20 milijonov EUR (50 %) je bilo treba preklicati, 18,2 milijona EUR (45 %) pa je bilo prenesenih v leto 2019.

3.2.12. Skupno podjetje je konec leta 2018 v zaključni fazi programa SESAR 1 še vedno prikazalo velik znesek odprtih obveznosti (obveznosti plačil) v višini 61,4 milijona EUR. Ker je bil program zaključen konec leta 2016, zadnje izplačilo nepovratnih sredstev pa je bilo leta 2017, ti viri, dodeljeni Skupnemu podjetju, ne bodo v celoti porabljeni.

Opažanja o izvrševanju proračuna SESAR 2020

3.2.13. V tabeli 3 je predstavljen pregled prispevkov članov za SESAR 2020 na koncu leta 2018.

Tabela 3

Prispevki članov za SESAR 2020

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD MOVE)	585,0	ni relevantno	585,0	216,9	0,0	0,0	ni relevantno	216,9
Eurocontrol	500,0	ni relevantno	500,0	11,9	59,6	60,1	ni relevantno	131,6
Člani iz panoge	500,0	ni relevantno	500,0	2,5	54,6	60,1	ni relevantno	117,2
Skupaj	1 585,0	ni relevantno	1 585,0	231,3	114,2	120,2	ni relevantno	465,7

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.2.14. Skupno podjetje je konec leta 2018 izvršilo 81 % odobritev za prevzem obveznosti in 61 % odobritev plačil, razpoložljivih za projekte programa Obzorje 2020, in razveljavilo približno 44,6 milijona EUR (35 %) razpoložljivih odobritev plačil za program Obzorje 2020.

3.2.15. Nizka stopnja izvrševanja in visoka stopnja razveljavitev za odobritve plačil programa Obzorja 2020 sta bili večinoma posledica:

- tega, da Skupno podjetje konservativno načrtuje proračun, pri čemer upošteva tveganje poznega prejetja letnih sporazumov o prenosu finančnega izvajanja,
- pristopa k načrtovanju in spremljanju proračuna, saj se zneski neporabljenih odobritev plačil iz prejšnjih let, ki so ponovno vneseni v proračun, ne upoštevajo v celoti.

Opažanje o notranjih kontrolah

3.2.16. Skupno podjetje je uvedlo zanesljive postopke predhodnih kontrol na podlagi finančnih in operativnih pregledov dokumentacije. Skupno podjetje za vmesna in končna plačila 7. okvirnega programa izvaja naknadne revizije pri upravičencih, za naknadno revizijo plačil v okviru programa Obzorje 2020 pa je pristojna skupna revizijska služba Komisije. Stopnji preostale napake pri naknadnih revizijah, o katerih je konec leta 2018 poročalo Skupno podjetje, sta znašali 1,29 % za 7. okvirni program in 1,33 % za program Obzorje 2020 ⁽²¹⁾.

⁽²⁰⁾ Člena 13 in 25 statuta Skupnega podjetja SESAR, priloženega Uredbi (ES) št. 219/2007, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 721/2014, in člen 4 individualnih sporazumov Skupnega podjetja s člani iz panoge.

⁽²¹⁾ Letno poročilo Skupnega podjetja SESAR o dejavnostih za leto 2018, točki 173 in 176.

Opažanje o dobrem finančnem poslovanju in smotrnosti poslovanja

3.2.17. Po podpisu sporazuma o prenosu nalog z GD MOVE je Skupno podjetje SESAR januarja 2018 začelo izvajati javni razpis za zbiranje predlogov za študije in demonstracije na področju upravljanja brezpilotnega zračnega prometa v Evropi (razpis U-Space). Maksimalen znesek nepovratnih sredstev v višini 9,5 milijona EUR se je financiral iz sklada Instrumenta za povezovanje Evrope, ki ga upravlja Komisija. Merila za oddajo naročila so bila sicer v skladu s splošnimi usmeritvami iz uredbe o Instrumentu za povezovanje Evrope, vendar je Sodišče opazilo več prekrivanj in neskladnosti med merili za oddajo naročila in njihovimi podmerili. Zato bi bila lahko ogrožena splošna uspešnost procesa ocenjevanja za nepovratna sredstva, kar je treba obravnavati v fazi zasnove in priprave razpisa.

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

3.2.18. Pregled popravljalnih ukrepov, sprejetih na podlagi opažanj Sodišča iz prejšnjih let, je v *Prilogi*.

PRILOGA

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

Leto	Pripombe Sodišča	Status popravljalnega ukrepa (zaključen/se izvaja/ neizveden/ni relevantno)
2017	<p>Stopnja izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil je za SESAR 1 znašala 11 % oziroma 68 %. Nizke stopnje izvrševanja za SESAR 1 so posledica dejavnikov, navedenih v nadaljevanju.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Decembra 2016 je bil program SESAR 1 formalno zaključen, zadnje plačilo pa je bilo izvršeno decembra 2017. Kljub temu je moralo Skupno podjetje do konca leta 2017 iz 7. okvirnega programa zagotoviti dovolj sredstev za povračilo viška denarnih prispevkov, ki jih je dobilo od članov SESAR 1 iz panoge, in za plačilo še vedno upravičenih zahtevkov za povračilo stroškov, ki so bila poslana z zamudo, za potekajoče projekte 7. okvirnega programa. — Skupno podjetje je pri načrtovanju in spremljanju potrebnih novih odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v okviru proračuna za SESAR 1 uporabilo konservativni pristop in ni upoštevalo pričakovanih namenskih prihodkov v višini približno 17 milijonov EUR, izterjanih za projekte SESAR 1 (tj. popravke na podlagi naknadnih revizij, še neporavnano odprto predfinanciranje itd.). 	zaključen
2017	Ob koncu leta 2017 v okviru orodij Komisije za skupno upravljanje in spremljanje nepovratnih sredstev iz programa Obzorje 2020 še niso bili razviti specifični procesi, potrebni za obdelavo stvarnih prispevkov Skupnega podjetja.	zaključen
2017	Konec leta 2017 v zaključni fazi programa SESAR 1 je moralo Skupno podjetje pripoznati, da je zaradi spremenjenih ali odpovedanih projektov SESAR 1 zapadlo 30 milijonov EUR (19 %) neporavnanih obveznosti. Zato so konec leta še vedno odprte obveznosti za plačila Skupnega podjetja v okviru nepovratnih sredstev za SESAR 1 znašale približno 47 milijonov EUR.	se izvaja
2017	Skupno podjetje je pri javnem naročanju podpornih storitev civilnih uporabnikov zračnega prostora v zvezi z dejavnostmi SESAR 2020 za finančno točkovanje uporabilo enostavno (aritmetično) povprečje ponudb, ki jih je prejelo za dnevne tarife posameznih kategorij strokovnjakov. Isti pristop je uporabilo za vse sklope. V resnici bi bila uporaba ponderiranega povprečja za izračun števila finančnih točk konkurenčnejša in uspešnejša rešitev. Ponderiranje bi moralo temeljiti na najverjetnejšem številu delovnih dni za vsako kategorijo strokovnjakov, potrebnih za storitve nekega sklopa.	zaključen
2017	Zunanji revizor zaključnega računa Skupnega podjetja je opazil pomanjkljivosti v njegovih procesih finančne kontrole, kar je v glavnem posledica kompleksnega finančno regulativnega okvira, v skladu s katerim mora Skupno podjetje poslovati, nedavnih odhodov ključnih finančnih uslužbencev in delovne preobremenitve v finančnem oddelku zaradi tega.	zaključen
2017	V odziv na priporočila, ki so jih izrekli ocenjevalci, je upravni odbor Skupnega podjetja SESAR maja 2018 sprejel akcijski načrt Skupnega podjetja. V akcijskem načrtu je širok sklop ukrepov, ki naj bi jih izvedlo Skupno podjetje. Nekaj od teh dejavnosti se je že začelo izvajati, večina naj bi jih bila izvedena v letu 2018 in prvem četrtletju leta 2019, nekaj pa naj bi jih bilo obravnavanih v naslednjem programskem obdobju.	se izvaja

Odgovor Skupnega podjetja

3.2.12. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je splošna stopnja izvajanja programa SESAR 1 dosegla 89,9 %.

3.2.15. Skupno podjetje SESAR želi poudariti, da je njegov pristop v zvezi z neporabljenimi odobritvami plačil iz prejšnjih let neposredna posledica finančnega okvira, v katerem mora delovati.

3.2.17. Skupno podjetje SESAR želi poudariti, da je bil razpis v okviru programa „U-Space“ organiziran ob polnem upoštevanju zahtev in dobrih praks, ki veljajo za povezovanje Evrope. K temu cilju je pripomoglo tesno sodelovanje z agencijo INEA med samo pripravo razpisa. Poleg tega so bili pred začetkom ocenjevanja sprejeti ukrepi za odpravo tveganja morebitne neuskrajene razlage podmeril za ocenjevanje. V ta namen so bili pred ocenjevanjem organizirani strokovni sestanki, da bi se izognili kakršnim koli nesporazumom, ki bi lahko privedli do napačnih predpostavk in točkovanj.

3.3. Skupno podjetje Čisto nebo

Uvod

3.3.1. Skupno podjetje za izvajanje skupne tehnološke pobude na področju aeronavtike (Skupno podjetje Čisto nebo) s sedežem v Bruslju je bilo ustanovljeno decembra 2007 v okviru sedmega okvirnega programa za raziskave (7. OP) za obdobje desetih let ⁽²²⁾ (Čisto nebo 1). Svet je 6. maja 2014 je podaljšal življenjsko dobo Skupnega podjetja za obdobje do 31. decembra 2024 ⁽²³⁾ (Čisto nebo 2).

3.3.2. Skupno podjetje Čisto nebo je javno-zasebno partnerstvo za raziskave in inovacije na področju aeronavtike. Na podlagi nove uredbe so ustanovni člani Skupnega podjetja Evropska unija (EU), ki jo zastopa Komisija (GD RTD), ter zasebni člani, in sicer vodilni v panogi ter pridruženi člani integriranih tehnoloških demonstratorjev (ITD), predstavitvenih platform inovativnih zrakoplovov (IADP) in prečnih dejavnosti (TA). Poleg tega Skupno podjetje sodeluje s „ključnimi partnerji“ iz panoge, ki se izberejo z odprtimi in konkurenčnimi razpisi ⁽²⁴⁾. Ti partnerji so v skladu z ustanovno uredbo Čisto nebo 2 dobili status zasebnega člana.

3.3.3. V tabeli 1 so predstavljeni ključni podatki o Skupnem podjetju ⁽²⁵⁾.

Tabela 1

Ključni podatki o Skupnem podjetju

	2018	2017
Odobritve plačil v proračunu (v milijonih EUR)	336,4	203
Odobritve za prevzem obveznosti v proračunu (v milijonih EUR)	294,6	201,1
Razpoložljiv proračun za plačila (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	343,8	243,7
Razpoložljiv proračun za prevzem obveznosti (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	371,1	313,6
Skupno število zaposlenih 31. decembra ⁽²⁾	40	41

⁽¹⁾ Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je Skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, in namenske prihodke.

⁽²⁾ Zaposleni vključujejo uradnike, začasne in pogodbene uslužbenke ter napotene nacionalne strokovnjake.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti

MNENJE

3.3.4. Sodišče je revidiralo:

- zaključni račun Skupnega podjetja, ki ga sestavljajo računovodski izkazi ⁽²⁶⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽²⁷⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁽²²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 71/2008 z dne 20. decembra 2007 o ustanovitvi Skupnega podjetja Čisto nebo (UL L 30, 4.2.2008, str. 1).

⁽²³⁾ Uredba Sveta (EU) št. 558/2014 z dne 6. maja 2014 o ustanovitvi Skupnega podjetja Čisto nebo 2 (UL L 169, 7.6.2014, str. 77).

⁽²⁴⁾ Leta 2008 se je 16 vodij in 66 pridruženih članov pridružilo prvi fazi Skupnega podjetja Čisto nebo (program Čisto nebo 1). V skladu s členom 4(6) Statuta, ki je priložen Uredbi Sveta (EU) št. 558/2014, pridruženi člani v okviru programa Čisto nebo 1 ohranijo svoj status do dokončanja svojih raziskovalnih dejavnosti in najdlje do 31. decembra 2017. Leta 2017, po zaključku četrtega razpisa za ključne partnerje, objavljenega leta 2016, je Skupno podjetje zaključilo postopek za izbor in pristop članov s skupaj več kot 230 pravnimi subjekti, vključenimi v program Čisto nebo 2. Vključuje 16 vodij z njihovimi pridruženimi subjekti in z njimi povezanimi tretjimi osebami ter izbrane ključne partnerje z njihovimi pridruženimi subjekti in z njimi povezanimi tretjimi osebami.

⁽²⁵⁾ Več informacij o pristojnostih in dejavnostih Skupnega podjetja je na voljo na njegovem spletišču: www.cleansky.eu.

⁽²⁶⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽²⁷⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije, in pojasnila.

*Zanesljivost zaključnega računa***Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa**

3.3.5. Po mnenju Sodišča zaključni račun Skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

*Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom***Prihodki****Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom**

3.3.6. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila**Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom**

3.3.7. Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

3.3.8. Zaradi naslednjih opažanj mnenje Sodišča ni vprašljivo.

Opažanje o izvrševanju proračuna Čisto nebo 1

3.3.9. V tabeli 2 je predstavljen pregled prispevkov članov za Čisto nebo 1 na koncu leta 2018.

Tabela 2

Prispevki članov za Čisto nebo 1

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD RTD)	800,0	ni relevantno	800,0	800,0	0,0	0,0	ni relevantno	800,0
Člani iz panoge	600,0	ni relevantno	600,0	14,9	594,1	-0,7	ni relevantno	608,3
Skupaj	1 400,0	ni relevantno	1 400,0	814,9	594,1	-0,7	ni relevantno	1 408,3

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.3.10. Program Skupnega podjetja za 7. okvirni program je bil formalno zaključen leta 2017, stopnja izvajanja pa je bila okrog 100 %. Skupno podjetje je leta 2018 izvedlo za približno 0,85 milijona EUR izterjav, ki izhajajo iz neporavnane predhodnega financiranja in rezultatov naknadnih revizij.

Opažanje o izvrševanju proračuna Čisto nebo 2

3.3.11. V tabeli 3 je predstavljen pregled prispevkov članov za Čisto nebo 2 na koncu leta 2018.

Tabela 3
Prispevki članov za Čisto nebo 2

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD RTD)	1 755,0	0,0	1 755,0	816,7	0,0	0,0	0,0	816,7
Člani iz panoge	1 228,5	965,3	2 193,8	14,1	273,9	157,6	801,7	1 247,3
Skupaj	2 983,5	965,3	3 948,8	830,8	273,9	157,6	801,7	2 064,0

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.3.12. Stopnja izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v razpoložljivem proračunu Skupnega podjetja za leto 2018 je znašala 99,2 % oziroma 97,3 %.

Opažanje o notranjih kontrolah

3.3.13. Skupno podjetje Čisto nebo 2 je uvedlo postopke predhodne kontrole na podlagi finančnih in operativnih pregledov dokumentacije. Skupno podjetje za vmesna in končna plačila 7. okvirnega programa izvaja naknadne revizije pri upravičencih, za naknadno revizijo zahtevkov za povračilo stroškov za projekte v okviru programa Obzorje 2020 pa je pristojna skupna revizijska služba Komisije. Stopnji preostale napake pri naknadnih revizijah, o katerih je konec leta 2018 poročalo Skupno podjetje, sta znašali 1,21% za projekte 7. okvirnega programa in 1,11% za projekte programa Obzorje 2020 ⁽²⁸⁾.

Opažanje o drugih zadevah

3.3.14. Leta 2017 in leta 2018 je imelo Skupno podjetje visoko stopnjo menjavanja uslužbencev tako začasne kot tudi za pogodbene uslužbence. Začasne uslužbence se je stopnja menjavanja leta 2018 močno povečala, in sicer na skoraj 17 %, saj so štirje uradniki, zadolženi za projekte, zapustili Skupno podjetje. Uporaba storitev agencijskih delavcev se je leta 2018 skoraj podvojila.

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

3.3.15. Pregled popravljalnih ukrepov, sprejetih na podlagi opažanj Sodišča iz prejšnjih let, je v Prilogi.

⁽²⁸⁾ Osnutek letnega poročila o dejavnostih Skupnega podjetja Čisto nebo za leto 2018, str. 99 in 100.

PRILOGA

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

Leto	Pripombe Sodišča	Status popravljalnega ukrepa (zaključen/se izvaja/ neizveden/ni relevantno)
2017	Ob koncu leta 2018 v okviru orodij Komisije za skupno upravljanje in spremljanje nepovratnih sredstev iz programa Obzorje 2020 še niso bili razviti specifični procesi, potrebni za obdelavo stvarnih prispevkov Skupnega podjetja.	zaključen
2017	V odziv na priporočila, ki so jih izrekli ocenjevalci, je Skupno podjetje pripravilo akcijski načrt, ki ga je aprila 2018 potrdil upravni odbor Skupnega podjetja. V akcijskem načrtu je širok sklop ukrepov, ki naj bi jih izvedlo Skupno podjetje. Nekaj od teh dejavnosti se je že začelo izvajati, preostale pa naj bi bile izvedene v letu 2018 ali v naslednjem programskem obdobju.	zaključen

Odgovor Skupnega podjetja

Skupno podjetje se je seznanilo s poročilom Sodišča.

3.4. Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila (IMI)

Uvod

3.4.1. Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila (IMI) s sedežem v Bruslju je bilo ustanovljeno decembra 2007 ⁽²⁹⁾ za obdobje desetih let (IMI 1). Maja 2014 je Svet sprejel novo ustanovno uredbo in podaljšal obdobje delovanja Skupnega podjetja do 31. Decembra 2024 ⁽³⁰⁾ (IMI 2).

3.4.2. Skupno podjetje IMI je javno-zasebno partnerstvo za raziskave in inovacije na področju zdravja. Ustanovna člana Skupnega podjetja sta Evropska unija (EU), ki jo zastopa Komisija (GD RTD), in farmacevtski sektor, ki ga zastopa Evropska federacija farmacevtske industrije in združenj (EFPIA).

3.4.3. V tabeli 1 so predstavljeni ključni podatki o Skupnem podjetju ⁽³¹⁾.

Tabela 1

Ključni podatki o Skupnem podjetju

	2018	2017
Odobritve plačil v proračunu (v milijonih EUR)	179,6	153,4
Odobritve za prevzem obveznosti v proračunu (v milijonih EUR)	275,6	187,9
Razpoložljiv proračun za plačila (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	235,9	206,4
Razpoložljiv proračun za prevzem obveznosti (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	485,5	322,4
Skupno število zaposlenih 31. decembra ⁽²⁾	48	49

⁽¹⁾ Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je Skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, in namenske prihodke.

⁽²⁾ Zaposleni vključujejo uradnike, začasne in pogodbene uslužbenke ter napotene nacionalne strokovnjake.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti

MNENJE

3.4.4. Sodišče je revidiralo:

- (a) zaključni račun Skupnega podjetja, ki ga sestavljajo računovodski izkazi ⁽³²⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽³³⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- (b) zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁽²⁹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 73/2008 z dne 20. decembra 2007 o ustanovitvi Skupnega podjetja za izvajanje skupne tehnološke pobude za inovativna zdravila (UL L 30, 4.2.2008, str. 38).

⁽³⁰⁾ Uredba Sveta (EU) št. 557/2014 z dne 6. maja 2014 o ustanovitvi Skupnega podjetja za pobudo za inovativna zdravila 2 (UL L 169, 7.6.2014, str. 54).

⁽³¹⁾ Več informacij o pristojnostih in dejavnostih Skupnega podjetja je na voljo na njegovem spletišču: www.imi.europa.eu.

⁽³²⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽³³⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije, in pojasnila.

*Zanesljivost zaključnega računa***Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa**

3.4.5. Po mnenju Sodišča zaključni račun Skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

*Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom***Prihodki****Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom**

3.4.6. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila**Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom**

3.4.7. Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

3.4.8. Zaradi naslednjih opažanj mnenje Sodišča ni vprašljivo.

Opažanje o izvrševanju proračuna IMI 1

3.4.9. V tabeli 2 je predstavljen pregled prispevkov članov za IMI 1 na koncu leta 2018.

Tabela 2

Prispevki članov za IMI 1

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD RTD)	1 000,0	ni relevantno	1 000,0	916,0	0,0	0,0	ni relevantno	916,0
Člani iz panoge	1 000,0	ni relevantno	1 000,0	21,9	633,3	80,6	ni relevantno	735,8
Skupaj	2 000,0	ni relevantno	2 000,0	937,9	633,3	80,6	ni relevantno	1 651,8

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.4.10. Stopnja izvrševanja odobritev plačil v okviru proračuna Skupnega podjetja, ki je bil za leto 2018 na voljo za projekte 7. okvirnega programa, je bila 88 %.

Opažanja o izvrševanju proračuna IMI 2

3.4.11. V tabeli 3 je predstavljen pregled prispevkov članov za IMI 2 na koncu leta 2018.

Tabela 3

Prispevki članov za IMI 2

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD RTD)	1 638,0	ni relevantno	1 638,0	241,9	0,0	0,0	ni relevantno	241,9
EFPIA	1 425,0	ni relevantno	1 425,0	10,8	128,0	83,9	ni relevantno	222,7
Pridruženi partnerji	0,0	ni relevantno	0,0	2,7	2,5	0,0	ni relevantno	5,2
Skupaj	3 063,0	ni relevantno	3 063,0	255,4	130,5	83,9	ni relevantno	469,8

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.4.12. Stopnja izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v okviru proračuna Skupnega podjetja, ki je bil za leto 2018 na voljo za projekte programa Obzorje 2020, je bila 100 % oziroma 87 %.

3.4.13. Na koncu leta 2018 so neporabljene odobritve plačil, prenesene iz prejšnjih, let znašale 56,1 milijona EUR. Zato je upravni odbor Skupnega podjetja decembra 2018 odobril spremembo proračuna, s katero je znižal nove odobritve plačil za to leto za 36,3 milijona EUR ⁽³⁴⁾. Čeprav se je stanje v primerjavi s prejšnjim letom izboljšalo, ker je Skupno podjetje izvedlo nekaj popravljalnih ukrepov, slabosti v zvezi z načrtovanjem in spremljanjem potrebe po novih odobritvah plačil niso bile odpravljene.

Opažanje o notranjih kontrolah

3.4.14. Skupno podjetje je uvedlo zanesljive postopke predhodnih kontrol na podlagi finančnih in operativnih pregledov dokumentacije. Skupno podjetje za vmesna in končna plačila 7. okvirnega programa izvaja naknadne revizije v prostorih upravičencev, za naknadno revizijo zahtevkov za povračilo stroškov za projekte v okviru programa Obzorje 2020 pa je pristojna skupna revizijska služba Komisije. Stopnji preostale napake pri naknadnih revizijah, o katerih je konec leta 2018 poročalo Skupno podjetje, sta znašali 0,87 % za 7. okvirni program in 0,67 % za program Obzorje 2020 ⁽³⁵⁾.

Druge zadeve

3.4.15. Leta 2018 je bila stopnja menjavanja uslužbencev v Skupnem podjetju visoka, in sicer v povprečju 21 %, zlasti pa je bila visoka za pogodbene uslužbenke, in sicer 60 %. Stanje se je poslabšalo zaradi osmih dolgotrajnih bolniških odsotnosti, od katerih so se štiri začele leta 2018. Zato je bila le polovica uslužbencev Skupnega podjetja leta 2018 stalnih, zaradi česar se povečuje tveganje, da operativni cilji Skupnega podjetja ne bodo doseženi v skladu z načrtom. Zaradi situacije v zvezi z uslužbenci je Skupno podjetje leta 2018 uporabljalo agencijske delavce, ki so pomenili 9,6 % vseh uslužbencev Skupnega podjetja.

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

3.4.16. Pregled popravljalnih ukrepov, sprejetih na podlagi opažanj Sodišča iz prejšnjih let, je v Prilogi.

⁽³⁴⁾ Tretja sprememba proračuna za leto 2018, odobrena 5. decembra 2018.

⁽³⁵⁾ Letno poročilo Skupnega podjetja IMI o dejavnostih za leto 2018, str. 107 in 108.

PRILOGA

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

Leto	Pripombe Sodišča	Status popravljalnega ukrepa (zaključen/se izvaja/ neizveden/ni relevantno)
2017	Ob koncu leta 2017 Skupni podporni center Komisije še ni razvil specifičnih procesov v okviru orodij za upravljanje in spremljanje nepovratnih sredstev iz programa Obzorje 2020, potrebnih za obdelavo stvarnih prispevkov Skupnega podjetja in poročanje o njih.	zaključen
2017	Proti koncu leta 2017 so neporabljene odobritve plačil iz prejšnjih let znašale 78,7 milijona EUR. Zato je upravni odbor Skupnega podjetja julija 2017 odobril zmanjšanje novih operativnih odobritev plačil za tekoče leto za 56 milijonov EUR, novembra 2017 pa zmanjšanje skupnih neporabljenih odobritev plačil iz prejšnjih let za 25,8 milijona EUR. To stanje kaže, da so bile v zadnjih letih slabosti pri načrtovanju in spremljanju potreb po novih odobritvah plačil.	se izvaja
2017	V odziv na priporočila, ki so jih izrekli ocenjevalci, je Skupno podjetje pripravilo akcijski načrt, ki ga je novembra 2017 potrdil upravni odbor IMI 2. V akcijskem načrtu je širok sklop ukrepov, ki naj bi jih izvedlo Skupno podjetje. Nekaj od teh dejavnosti se je že začelo izvajati, večina naj bi jih bila izvedena v letih 2018 in 2019, manjše število pa naj bi jih bilo obravnavanih v naslednjem programskem obdobju.	se izvaja

Odgovor Skupnega podjetja

Skupno podjetje se je seznanilo s poročilom Sodišča.

3.5. Skupno podjetje za gorivne celice in vodik (GCV)

Uvod

3.5.1. Skupno podjetje za gorivne celice in vodik (Skupno podjetje za GCV) s sedežem v Bruslju je bilo ustanovljeno maja 2008 za obdobje do 31. decembra 2017 ⁽³⁶⁾ (GCV 1). Svet je maja 2014 podaljšal življenjsko dobo Skupnega podjetja za obdobje do 31. decembra 2024 ⁽³⁷⁾ (GCV 2).

3.5.2. Skupno podjetje za GCV je javno-zasebno partnerstvo na področju tehnoloških raziskav in inovacij v zvezi z vodikom in gorivnimi celicami. Ustanovni člani Skupnega podjetja so Evropska unija, ki jo zastopa Komisija, Industrijsko združenje (Hydrogen Europe) in Raziskovalno združenje (Hydrogen Europe Research).

3.5.3. V tabeli 1 so predstavljeni ključni podatki o Skupnem podjetju ⁽³⁸⁾.

Tabela 1

Ključni podatki o Skupnem podjetju

	2018	2017
Odobritve plačil v proračunu (v milijonih EUR)	102,4	179,4
Odobritve za prevzem obveznosti v proračunu (v milijonih EUR)	79,8	98,5
Razpoložljiv proračun za plačila (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	126,5	198,6
Razpoložljiv proračun za prevzem obveznosti (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	85,5	127,8
Skupno število zaposlenih 31. decembra ⁽²⁾	27	26

⁽¹⁾ Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je Skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, in namenske prihodke.

⁽²⁾ Zaposleni vključujejo uradnike, začasne in pogodbene uslužbenke ter napotene nacionalne strokovnjake.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti

MNENJE

3.5.4. Sodišče je revidiralo:

- (a) zaključni račun Skupnega podjetja, ki ga sestavljajo računovodski izkazi ⁽³⁹⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽⁴⁰⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- (b) zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁽³⁶⁾ Uredba Sveta (ES) št. 521/2008 z dne 30. maja 2008 o ustanovitvi Skupnega podjetja za gorivne celice in vodik (UL L 153, 12.6.2008, str. 1).

⁽³⁷⁾ Uredba Sveta (EU) št. 559/2014 z dne 6. maja 2014 o Skupnem podjetju za gorivne celice in vodik 2 (UL L 169, 7.6.2014, str. 108).

⁽³⁸⁾ Več informacij o pristojnostih in dejavnostih Skupnega podjetja je na voljo na njegovem spletišču: www.fch.europa.eu.

⁽³⁹⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽⁴⁰⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije, in pojasnila.

*Zanesljivost zaključnega računa***Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa**

3.5.5. Po mnenju Sodišča zaključni račun Skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

*Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom***Prihodki****Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom**

3.5.6. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila**Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom**

3.5.7. Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

3.5.8. Zaradi naslednjih opažanj mnenje Sodišča ni vprašljivo.

Opažanje o izvrševanju proračuna GCV 1

3.5.9. V tabeli 2 je predstavljen pregled prispevkov članov za GCV 1 na koncu leta 2018.

Tabela 2
Prispevki članov za GCV 1

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD RTD)	470,0	ni relevantno	470,0	402,2	19,1	0,0	ni relevantno	421,3
Člani iz panoge	470,0	ni relevantno	470,0	17,9	420,0	4,6	ni relevantno	442,5
Skupaj	940,0	ni relevantno	940,0	420,1	439,1	4,6	ni relevantno	863,8

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.5.10. Stopnja izvrševanja odobritev plačil v okviru proračuna Skupnega podjetja, ki je bil za leto 2018 na voljo za projekte 7. okvirnega programa, je bila 79,6 % zaradi zamud pri oddaji zahtevkov za povračilo stroškov za projekte 7. okvirnega programa, ki še potekajo.

Opažanja o izvrševanju proračuna GCV 2

3.5.11. V tabeli 3 je predstavljen pregled prispevkov članov za GCV 2 na koncu leta 2018.

Tabela 3
Prispevki članov za GCV 2

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD RTD)	665,0	0,0	665,0	318,8	0,0	0,0	0,0	318,8
Člani iz panoge	95,0	285,0	380,0	3,6	1,8	7,7	636,3	649,4
Skupaj	760,0	285,0	1 045,0	322,4	1,8	7,7	636,3	968,2

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.5.12. Do nizke stopnje stvarnih prispevkov članov iz panoge za operativne dejavnosti je prišlo, ker jih Skupno podjetje potrjuje skupaj s končnimi zahtevki za povračilo stroškov. Zato bo večina prevzetih stvarnih prispevkov potrjena šele v kasnejši fazi programa Obzorje 2020, ko bodo izvršena končna plačila za projekte in ko bo treba predložiti potrdila o računovodskih izkazih.

3.5.13. Stopnja izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v okviru proračuna Skupnega podjetja, ki je bil za leto 2018 na voljo za projekte programa Obzorje 2020, je bila 95,8 % oziroma 84,4 %.

Opažanja o notranjih kontrolah

3.5.14. Skupno podjetje je uvedlo postopke predhodnih kontrol na podlagi finančnih in operativnih pregledov dokumentacije. Skupno podjetje za vmesna in končna plačila 7. okvirnega programa izvaja naknadne revizije pri upravičencih, za naknadno revizijo zahtevkov za povračilo stroškov za projekte v okviru programa Obzorje 2020 pa je pristojna skupna revizijska služba Komisije.

3.5.15. Stopnji preostale napake pri naknadnih revizijah, o katerih je konec leta 2018 poročalo Skupno podjetje, sta znašali 1,10 % za 7. okvirni program in 0,46 % za program Obzorje 2020 ⁽⁴¹⁾.

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

3.5.16. Pregled popravljalnih ukrepov, sprejetih na podlagi opažanj Sodišča iz prejšnjih let, je v Prilogi.

⁽⁴¹⁾ Letno poročilo Skupnega podjetja GCV o dejavnostih za leto 2018, str. 89.

PRILOGA

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

Leto	Pripombe Sodišča	Status popravljalnega ukrepa (zaključen/se izvaja/ neizveden/ni relevantno)
2017	V odziv na priporočila, ki so jih izrekli ocenjevalci, je Skupno podjetje pripravilo akcijski načrt, ki ga je marca 2018 potrdil upravni odbor GCV 2. V akcijskem načrtu je širok sklop ukrepov, ki naj bi jih izvedlo Skupno podjetje. Nekaj od teh dejavnosti se je že začelo izvajati, večina naj bi jih bila izvedena v letih 2018 in 2019, manjše število pa naj bi jih bilo obravnavanih za naslednje programsko obdobje.	se izvaja

Odgovor Skupnega podjetja

Skupno podjetje se je seznanilo s poročilom Sodišča.

3.6. Skupno podjetje Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj (ECSEL)

Uvod

3.6.1. Skupno podjetje Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj (ECSEL) s sedežem v Bruslju je bilo ustanovljeno maja 2014 ⁽⁴²⁾ za obdobje do 31. decembra 2024. Skupno podjetje ECSEL je nadomestilo in nasledilo skupni podjetji ENIAC in ARTEMIS, ki sta bili ukinjeni 26. junija 2014. Skupno podjetje ECSEL je začelo samostojno delovati 27. junija 2014.

3.6.2. Skupno podjetje ECSEL je javno-zasebno partnerstvo za raziskave na področju nanoelektronike in vgrajenih računalniških sistemov. Ustanovni člani Skupnega podjetja so Evropska unija (EU), ki jo zastopa Komisija (GD CONNECT), države, ki sodelujejo v Skupnem podjetju ECSEL ⁽⁴³⁾, in tri panožna združenja (AENEAS, ARTEMISIA in EPoSS), ki predstavljajo podjetja in raziskovalne organizacije, dejavne na področju vgrajenih in kibernetsko-fizičnih sistemov, pametnih integriranih sistemov ter mikro- in nanoelektronike.

3.6.3. V tabeli 1 so predstavljeni ključni podatki o Skupnem podjetju ⁽⁴⁴⁾.

Tabela 1

Ključni podatki o Skupnem podjetju

	2018	2017
Odobritve plačil v proračunu (v milijonih EUR)	290,1	287,7
Odobritve za prevzem obveznosti v proračunu (v milijonih EUR)	187,3	177,3
Razpoložljiv proračun za plačila (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	310,6	290,1
Razpoložljiv proračun za prevzem obveznosti (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	194,2	183,9
Skupno število zaposlenih 31. decembra ⁽²⁾	30	30

⁽¹⁾ Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je Skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, in namenske prihodke.

⁽²⁾ Zaposleni vključujejo začasne in pogodbene uslužbence ter napotene nacionalne strokovnjake.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti

MNENJE

3.6.4. Sodišče je revidiralo:

- zaključni račun Skupnega podjetja, ki ga sestavljajo računovodski izkazi ⁽⁴⁵⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽⁴⁶⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁽⁴²⁾ Uredba Sveta (EU) št. 561/2014 z dne 6. maja 2014 o ustanovitvi skupnega podjetja ECSEL (UL L 169, 7.6.2014, str. 152).

⁽⁴³⁾ Avstrija, Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Irska, Izrael, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska, Švica, Turčija in Združeno kraljestvo.

⁽⁴⁴⁾ Več informacij o pristojnostih in dejavnostih Skupnega podjetja je na voljo na njegovem spletišču: www.ecsel.eu.

⁽⁴⁵⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽⁴⁶⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije, in pojasnila.

*Zanesljivost zaključnega računa***Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa**

3.6.5. Po mnenju Sodišča zaključni račun Skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

*Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom***Prihodki****Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom**

3.6.6. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila**Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom**

3.6.7. Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

3.6.8. Zaradi naslednjih opažanj mnenje Sodišča ni vprašljivo.

Opažanja o izvrševanju proračuna 7. okvirnega programa

3.6.9. Konec leta 2018 je EU prispevala 637,6 milijona EUR iz sklada 7. okvirnega programa za sofinanciranje dejavnosti Skupnega podjetja ECSEL v okviru 7. okvirnega programa (ki jih je prevzelo od skupnih podjetij ARTEMIS in ENIAC) in dodatnih 17,9 milijona EUR za sofinanciranje z njimi povezanih upravnih stroškov. Kumulirane odobritve za operativne dejavnosti 7. okvirnega programa so znašale 606 milijonov EUR (172 milijonov EUR od Skupnega podjetja ARTEMIS in 434 milijonov EUR od Skupnega podjetja ENIAC). S tem povezana plačila so znašala 529 milijonov EUR (156 milijonov EUR od Skupnega podjetja ARTEMIS in 373 milijonov EUR od Skupnega podjetja ENIAC). Ker je bil program konec leta 2017 zaključen, obstaja tveganje, da sredstva, dodeljena Skupnemu podjetju, ne bodo v celoti porabljena.

3.6.10. Stopnja izvrševanja razpoložljivih odobritev plačil Skupnega podjetja za leto 2018, ki so znašale 98 milijonov EUR, za projekte 7. okvirnega programa je bila 42 %. Do te nizke stopnje izvajanja je prišlo, ker so nacionalni organi za financiranje pozno zagotavljali potrdila o dokončanih projektih za tekoče dejavnosti 7. okvirnega programa.

Opažanja o izvrševanju proračuna programa Obzorje 2020

3.6.11. V tabeli 2 je predstavljen pregled prispevkov članov za Skupno podjetje ECSEL na koncu leta 2018.

Tabela 2

Prispevki članov za dejavnosti Skupnega podjetja ECSEL v okviru programa Obzorje 2020*(v milijonih EUR)*

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD CONNECT)	1 185,0	ni relevantno	1 185,0	512,0	0,0	0,0	ni relevantno	512,0
Člani iz panoge	1 657,5	ni relevantno	1 657,5	11,3	0,0	694,1	ni relevantno	705,4
Skupaj	2 842,5	ni relevantno	2 842,5	523,3	0,0	694,1	ni relevantno	1 217,4

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.6.12. 30 sodelujočih držav ECSEL mora zagotoviti finančne prispevke v višini vsaj 1 170 milijonov EUR za operativne dejavnosti Skupnega podjetja ECSEL⁽⁴⁷⁾. Konec leta 2018 so sodelujoče države, ki so sodelovale v razpisih za zbiranje predlogov v letih 2014, 2015, 2016 in 2017 – 19, 21, 24 oziroma 18 držav – prevzele obveznosti v višini 564 milijonov EUR in izvršile plačila v višini 178 milijonov EUR (15 % vseh potrebnih prispevkov). Ne glede na to, da so bili projekti programa Obzorje 2020 v zgodnji fazi izvajanja, je nizka stopnja prispevkov sodelujočih držav povezana s tem, da nekatere sodelujoče države stroške projektov pripoznajo in sporočajo Skupnemu podjetju šele ob dokončanju projektov programa Obzorje 2020, ki jih podpirajo.

3.6.13. Skupno podjetje ECSEL lahko dejanski znesek stvarnih prispevkov članov iz panoge izračuna šele po tem, ko potrdi prispevke sodelujočih držav na koncu programa.

3.6.14. Stopnja izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v okviru proračuna Skupnega podjetja, ki je bil za leto 2018 na voljo za projekte programa Obzorje 2020, je bila 100 % oziroma 72 %. Stopnja izvrševanja odobritev plačil za program Obzorje 2020 se je poslabšala, ker je Skupno podjetje ECSEL decembra 2018 prejelo dodaten prispevek v višini 20 milijonov EUR.

Opažanja o notranjih kontrolah

3.6.15. Upravni dogovori, ki so bili sklenjeni med skupnima podjetjema ARTEMIS in ENIAC ter nacionalnimi organi za financiranje, še vedno veljajo tudi po združitvi teh skupnih podjetij v Skupno podjetje ECSEL. V skladu s temi dogovori se strategiji naknadnih revizij skupnih podjetij ARTEMIS in ENIAC močno zanašata na to, da nacionalni organi za financiranje revidirajo zahteve za povračilo stroškov projektov⁽⁴⁸⁾. Skupno podjetje ECSEL je začelo postopke za oceno, kako nacionalni organi za financiranje izvajajo naknadne revizije, in je od teh organov pridobilo pisne izjave, da izvajanje njihovih nacionalnih postopkov daje razumno zagotovilo o zakonitosti in pravilnosti transakcij. Toda zaradi velikih razlik med metodologijami in postopki, ki jih uporabljajo ti organi, Skupno podjetje ECSEL ne more izračunati enotne zanesljive ponderirane stopnje napake ali stopnje preostale napake za plačila 7. okvirnega programa.

3.6.16. Za projekte 7. okvirnega programa so plačila Skupnega podjetja ECSEL leta 2018 znašala 41 milijonov EUR (leta 2017: 76,4 milijona EUR), kar pomeni 22 % (leta 2017: 32 %) skupnih plačil za operativne dejavnosti, ki jih je Skupno podjetje izvršilo leta 2018. Sodišče je za ta plačila uporabilo stopnjo preostale napake, ki jo je GD RTD izračunal za celoten 7. okvirni program in je konec leta 2018 znašala 3,36 %.

3.6.17. Za naknadne revizije plačil programa Obzorje 2020 je odgovorna skupna revizijska služba Komisije⁽⁴⁹⁾. Stopnja preostale napake za naknadne revizije, ki jo je izračunalo Skupno podjetje konec leta 2018, je za program Obzorje 2020 znašala 1,15 %.

3.6.18. Leta 2018 je bilo končno plačilo za izvajanje sporazuma o ravni storitev, sklenjenega z enim od treh članov panožnega združenja, za zagotavljanje komunikacijskih storitev in storitev organizacije prireditev izvršeno brez potrebnih dokazil.

3.6.19. Skupno podjetje je leta 2018 ugotovilo, da pred ustanovitvijo Skupnega podjetja ECSEL Skupno podjetje ENIAC članu iz panoge AENEAS ni izdalo računov za več kot 1 milijon EUR denarnih prispevkov za upravne stroške. Za ublažitev pomanjkanja sredstev za upravne odhodke je Skupno podjetje od svojih članov prejelo 1 milijon EUR vnaprej plačanih denarnih prispevkov, od tega 320 000 EUR od Komisije in 680 000 EUR od članov iz panoge. Skupno podjetje naj čim prej izda zaznamek o nastanku terjatve.

Opažanje o drugih zadevah

3.6.20. Vmesna ocena Skupnega podjetja ECSEL je bila sicer zaključena v skladu z natančnim časovnim okvirom, določenim v njegovem pravnem okviru, vendar z njo ni bilo mogoče zagotoviti najboljše dodane vrednosti za proces odločanja Skupnega podjetja v tej zgodnji fazi njegovega delovanja.

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

3.6.21. Pregled popravljalnih ukrepov, sprejetih na podlagi opažanj Sodišča iz prejšnjih let, je v Prilogi.

⁽⁴⁷⁾ Člen 4(1) Uredbe (EU) št. 561/2014.

⁽⁴⁸⁾ V skladu s strategijama naknadnih revizij, ki sta ju sprejeli Skupni podjetji ARTEMIS in ENIAC, mora Skupno podjetje vsaj enkrat letno oceniti, ali informacije, ki so jih posredovale države članice, dajejo zadostno zagotovilo o pravilnosti in zakonitosti izvršenih transakcij.

⁽⁴⁹⁾ Člen 13(2) Uredbe Sveta (EU) št. 561/2014.

PRILOGA

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

Leto	Pripombe Sodišča	Status popravljalnega ukrepa (zaključen/se izvaja/ neizveden/ni relevantno)
2015	<p>V skladu s finančnimi pravili Skupnega podjetja je treba njegov proračun izvrševati v skladu s standardi uspešne in učinkovite notranje kontrole, ki vključuje preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij in nepravilnosti ter nadaljnje ukrepanje v zvezi z njimi.</p> <p>Potem ko je Komisija junija 2011 sprejela strategijo za boj proti goljufijam, je bila julija 2012 sprejeta prva skupna strategija za boj proti goljufijam na raziskovalnem področju, ki je bila marca 2015 posodobljena zaradi upoštevanja sprememb, uvedenih s programom Obzorje 2020. Strategija za boj proti goljufijam na raziskovalnem področju vključuje akcijski načrt, ki ga morajo izvesti skupna podjetja za raziskave.</p> <p>Skupno podjetje ECSEL že ima postopke notranje kontrole, ki naj bi dajali razumno zagotovilo o preprečevanju in odkrivanju goljufij in nepravilnosti (predhodni pregledi plačil, politika v zvezi z navzkrižjem interesov in naknadne revizije upravičencev do nepovratnih sredstev). Izvedbeni načrt za boj proti goljufijam Skupnega podjetja ECSEL je bil sprejet 11. novembra 2016 in se trenutno izvaja.</p>	zaključen
2016	<p>Skupno podjetje ECSEL je sprejelo pravila o preprečevanju in upravljanju navzkrižja interesov in s tem zmanjšalo tveganja, povezana z upravno strukturo. Vendar pa Skupno podjetje ni dosledno upoštevalo zahtev, določenih v sklepu Upravnega odbora št. GB.2015.41.</p>	zaključen
2017	<p>Sodišče je leta 2017 ugotovilo pomembne pomanjkljivosti pri upravljanju postopkov javnega naročanja za upravne storitve (npr. izbor neustreznih postopkov javnega naročanja, nepopolna opredelitev storitev, ki jih je bilo treba zagotoviti, pozno podpisovanje sprememb).</p>	se izvaja
2017	<p>Skupno podjetje v letu 2017 v svoj register izjem ni ustrezno evidentiralo poslovskega izogibanja kontrolam ali odstopanj od ustaljenih procesov in postopkov. Te razmere vplivajo na sposobnost posloводства za zagotavljanje uspešnosti postopkov notranjih kontrol in hitro reševanje postopkovnih pomanjkljivosti.</p>	zaključen
2017	<p>V odziv na priporočila, ki so jih izrekli ocenjevalci, je Skupno podjetje pripravilo akcijski načrt, ki ga je aprila 2018 sprejel upravni odbor Skupnega podjetja ECSEL. V akcijskem načrtu je širok sklop ukrepov, ki naj bi jih izvedlo Skupno podjetje. Nekaj od teh dejavnosti je bilo že zaključenih, večina naj bi jih bila izvedena leta 2019, glede nekaj dejavnosti pa je Skupno podjetje ECSEL menilo, da presegajo področje njegovega delovanja.</p>	se izvaja

Odgovor Skupnega podjetja

Skupno podjetje se je seznanilo s poročilom Sodišča.

3.7. Skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (BBI)

Uvod

3.7.1. Skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase, (BBI) s sedežem v Bruslju je bilo ustanovljeno maja 2014 ⁽⁵⁰⁾ za obdobje desetih let. Samostojno je začelo poslovati 26. oktobra 2015.

3.7.2. Skupno podjetje BBI je javno-zasebno partnerstvo v sektorju industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase. Ustanovni člani so Evropska unija (EU), ki jo zastopa Komisija, in partnerji iz gospodarstva, ki jih zastopa konzorcij industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase (BIC).

3.7.3. V tabeli 1 so predstavljeni ključni podatki o Skupnem podjetju ⁽⁵¹⁾.

Tabela 1

Ključni podatki o Skupnem podjetju

	2018	2017
Odobritve plačil v proračunu (v milijonih EUR)	91,6	88,9
Odobritve za prevzem obveznosti v proračunu (v milijonih EUR)	119,5	86,3
Razpoložljiv proračun za plačila (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	118,1	91,6
Razpoložljiv proračun za prevzem obveznosti (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	120,9	92,9
Skupno število zaposlenih 31. decembra ⁽²⁾	18	21

⁽¹⁾ Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je Skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, in namenske prihodke.

⁽²⁾ Zaposleni vključujejo začasne in pogodbene uslužbenke ter napotene nacionalne strokovnjake.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti

MNENJE

3.7.4. Sodišče je revidiralo:

- zaključni račun Skupnega podjetja, ki ga sestavljajo računovodski izkazi ⁽⁵²⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽⁵³⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Zanesljivost zaključnega računa

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa

3.7.5. Po mnenju Sodišča zaključni račun Skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

⁽⁵⁰⁾ Uredba Sveta (EU) št. 560/2014 z dne 6. maja 2014 o ustanovitvi skupnega podjetja za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (UL L 169, 7.6.2014, str. 130).

⁽⁵¹⁾ Več informacij o pristojnostih in dejavnostih Skupnega podjetja je na voljo na njegovem spletišču: www.bbi-europe.eu.

⁽⁵²⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽⁵³⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije, in pojasnila.

Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom

Prihodki

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom

3.7.6. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

3.7.7. Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

3.7.8. Zaradi naslednjih opažanj mnenje Sodišča ni vprašljivo.

Zanesljivost zaključnega računa

3.7.9. Skupno podjetje BBI je leta 2018 izvedlo pregled, da bi posodobilo članski status subjektov v sestavi, ki je glavna osnova za potrditev in pripoznanje stvarnih prispevkov članov iz panoge za operativne dejavnosti Skupnega podjetja. To šteje za dobro prakso, zato bi bilo treba take preglede redno izvajati.

Opazanja o izvrševanju proračuna programa Obzorje 2020

3.7.10. V tabeli 2 je predstavljen pregled prispevkov članov za Skupno podjetje na koncu leta 2018.

Tabela 2

Prispevki članov za Skupno podjetje BBI

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD RTD)	975,0	0,0	975,0	264,6	0,0	0,0	0,0	264,6
Člani iz panoge	975,0	1 755,0	2 730,0	9,1	12,1	36,8	699,9	757,9
Skupaj	1 950,0	1 755,0	3 705,0	273,7	12,1	36,8	699,9	1 022,5

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.7.11. Od minimalnega zneska 182,5 milijona EUR denarnih prispevkov ⁽⁵⁴⁾ je bilo do konca leta 2018 plačanih le 0,8 milijona EUR. Ustanovna uredba BBI ⁽⁵⁵⁾ je bila spremenjena, da bi članom iz panoge omogočila, da prispevke zagotavljajo na ravni projektov, vendar še vedno obstaja veliko tveganje, da člani iz panoge do konca programa BBI ne bodo zagotovili minimalnega zneska denarnih prispevkov za operativne dejavnosti. Zato se je Komisija (GD RTD) konec leta 2018 odločila proračun Skupnega podjetja BBI za leto 2020, ki je znašal 205 milijonov EUR, zmanjšati za 140 milijonov EUR ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Člen 12(4) Statuta Skupnega podjetja za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (Priloga I k Uredbi (EU) št. 560/2014).

⁽⁵⁵⁾ Uredba (EU) št. 2018/121 z dne 23. januarja 2018 o spremembi Uredbe (EU) št. 560/2014 o ustanovitvi Skupnega podjetja za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (UL L 22, 26.1.2018, str. 1).

⁽⁵⁶⁾ Ta znesek vključuje napovedano začasno ustavitev 50 milijonov EUR v proračunu za leto 2017 in 20 milijonov EUR za leto 2018.

3.7.12. Stopnja izvrševanja v letu 2018 razpoložljivih odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil je znašala 99 % oziroma 71 %. Odobritve plačil Skupnega podjetja so bile večinoma predhodno financiranje na podlagi sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev, podpisanih v okviru razpisov za zbiranje predlogov v letu 2017, in vmesna plačila za projekte v okviru predhodnih razpisov. Do nižje stopnje izvajanja odobritev plačil je prišlo zaradi zamud pri nekaterih periodičnih poročilih in prijav stroškov, ki so bili bistveno nižji od proračuna, odobrenega v sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev.

Opažanja o notranjih kontrolah

3.7.13. Skupno podjetje je uvedlo zanesljive postopke predhodnih kontrol na podlagi finančnih in operativnih pregledov dokumentacije. Stanje na koncu leta 2018 je pokazalo, da je Skupno podjetje večinoma izvedlo standarde notranje kontrole.

3.7.14. Skupna revizijska služba Komisije je pristojna za naknadno revizijo zahtevkov za povračilo stroškov za projekte v okviru programa Obzorje 2020. Skupno podjetje je na podlagi rezultatov naknadne revizije konec leta 2018 poročalo o 0,01-odstotni stopnji preostale napake za projekte programa Obzorje 2020 ⁽⁵⁷⁾.

Opažanje o dobrem finančnem poslovanju in smotrnosti poslovanja

3.7.15. Zaradi zasnove razpisa za zbiranje predlogov iz leta 2018 in zaradi upravljanja sistema razvrščanja predlogov je ena od dveh vodilnih tem razpisa ostala brez financiranja, čeprav so bili predloženi upravičeni in visoko ocenjeni predlogi za obe temi.

Opažanja in druge zadeve

3.7.16. Vmesna ocena Skupnega podjetja BBI je bila sicer zaključena v skladu z natančnim časovnim okvirom, določenim v njegovem pravnem okviru, vendar z njo ni bilo mogoče zagotoviti najboljših dodanih vrednosti za proces odločanja Skupnega podjetja v tej zgodnji fazi njegovega delovanja.

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

3.7.17. Pregled popravljalnih ukrepov, sprejetih na podlagi opažanj Sodišča iz prejšnjih let, je v *Prilogi*.

⁽⁵⁷⁾ Letno poročilo Skupnega podjetja BBI o dejavnostih za leto 2018, str. 185. Stopnja napake, o kateri se je poročalo, ni popolnoma reprezentativna, saj temelji le na prvih dveh sklopih naknadnih revizij, ki še nista zaključena.

PRILOGA

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

Leto	Pripombe Sodišča	Status popravljalnega ukrepa (zaključen/se izvaja/ neizveden/ni relevantno)
2017	Ob koncu leta 2017 v okviru orodij Komisije za skupno upravljanje in spremljanje nepovratnih sredstev iz programa Obzorje 2020 še niso bili razviti specifični procesi, potrebni za obdelavo stvarnih prispevkov Skupnega podjetja.	zaključen
2017	Predlogi, ki so bili izbrani v okviru razpisa za dodelitev nepovratnih sredstev iz leta 2016, so razmeroma slabo pokrivali teme v zvezi z ukrepi na področju raziskav in inovacij. Ukrepi na področju raziskav in inovacij s skupnim proračunom v višini 50 milijonov EUR so vključevali 12 tem, od katerih je bila vsaka zasnovana tako, da se je osredotočala na posebne izzive, ki so bili posledica predstavitvenih in izvedbenih dejavnosti v verigi dodane vrednosti. Vsi upravičeni predlogi so bili ocenjeni glede na merila za vrednotenje v okviru programa Obzorje 2020 in razvrščeni za sofinanciranje v okviru omejitev skupne proračunske postavke. Ker pa je bila večina proračuna nepovratnih sredstev namenjena trem od šestih tem, ki so se financirale, Skupno podjetje ni moglo financirati šestih tem na področju raziskav in inovacij, čeprav je za štiri dobilo predloge, ki bi bili upravičeni do sofinanciranja. Da bi Skupno podjetje zagotovilo optimalno vključitev najpomembnejših tem, bi morale razmisliti o omejitvi števila predlogov s posamezno temo tako, da bi v razpisu določilo okvirni proračun na ravni tem.	zaključen
2017	V odziv na priporočila, ki so jih izrekli ocenjevalci, je Skupno podjetje pripravilo akcijski načrt, ki ga je marca 2018 potrdil upravni odbor BBI. Skupno podjetje je v glavnem sprejelo priporočila in je že začelo izvajati nekaj ukrepov zaradi reševanja glavnih vprašanj iz vmesne ocene. V skladu z akcijskim načrtom je treba večino ukrepov, ki jih je treba sprejeti na podlagi priporočil, izvesti leta 2018 in 2019.	se izvaja

Odgovor Skupnega podjetja

3.7.15. Ko je Skupno podjetje BBI analiziralo ugotovitve postopkov ocene in dodeljevanja nepovratnih sredstev v okviru razpisa za zbiranje predlogov v letu 2018, je ugotovilo, da bi bilo bolje, če bi za nekatere vodilne teme ukrepov na področju inovacij ustvarilo namenske proračunske postavke, da se tako zagotovi boljša pokritost. Ta pristop je že bil vključen v letni program dela Skupnega podjetja BBI za leto 2019 z njegovo spremembo z dne 19. marca 2019.

3.8. Skupno podjetje Shift2Rail (S2R)

Uvod

3.8.1. Skupno podjetje Shift2Rail (S2R) s sedežem v Bruslju je bilo ustanovljeno junija 2014 ⁽⁵⁸⁾ za obdobje desetih let in je začelo samostojno poslovati 24. maja 2016.

3.8.2. Skupno podjetje S2R je javno-zasebno partnerstvo v železniškem sektorju. Ustanovni člani so Evropska unija (EU), ki jo zastopa Komisija, in partnerji iz železniške panoge (ključni deležniki, vključno s proizvajalci železniške opreme, železniškimi podjetji, upravljavci infrastrukture in raziskovalnimi centri). Drugi subjekti lahko v Skupnem podjetju sodelujejo kot pridruženi člani.

3.8.3. V tabeli 1 so predstavljeni ključni podatki o Skupnem podjetju ⁽⁵⁹⁾.

Tabela 1

Ključni podatki o Skupnem podjetju

	2018	2017
Odobritve plačil v proračunu (v milijonih EUR)	69,4	34,5
Odobritve za prevzem obveznosti v proračunu (v milijonih EUR)	80,9	64,7
Razpoložljiv proračun za plačila (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	71,9	44,1
Razpoložljiv proračun za prevzem obveznosti (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	84,8	68,6
Skupno število zaposlenih 31. decembra ⁽²⁾	22	20

⁽¹⁾ Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je Skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, in namenske prihodke.

⁽²⁾ Zaposleni vključujejo začasne in pogodbene uslužbence ter napotene nacionalne strokovnjake.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti

MNENJE

3.8.4. Sodišče je revidiralo:

- (a) zaključni račun Skupnega podjetja, ki ga sestavljajo računovodski izkazi ⁽⁶⁰⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽⁶¹⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- (b) zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Zanesljivost zaključnega računa

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa

3.8.5. Po mnenju Sodišča zaključni račun Skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

⁽⁵⁸⁾ Uredba Sveta (EU) št. 642/2014 z dne 16. junija 2014 o ustanovitvi Skupnega podjetja Shift2Rail (UL L 177, 17.6.2014, str. 9).

⁽⁵⁹⁾ Več informacij o pristojnostih in dejavnostih Skupnega podjetja je na voljo na njegovem spletišču: www.shift2rail.org.

⁽⁶⁰⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽⁶¹⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije, in pojasnila.

*Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom***Prihodki**

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom

3.8.6. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

3.8.7. Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

3.8.8. Zaradi naslednjih opažanj mnenje Sodišča ni vprašljivo.

Opažanja o izvrševanju proračuna programa Obzorje 2020

3.8.9. V tabeli 2 je predstavljen pregled prispevkov članov za Skupno podjetje na koncu leta 2018.

Tabela 2
Prispevki članov za S2R

(v milijonih EUR)

Člani	Prispevki članov (v skladu z ustanovno uredbo)			Prispevki članov (na dan 31. decembra 2018)				
	Operativne dejavnosti	Dodatne dejavnosti ⁽¹⁾	Skupaj	Denarni prispevki	Potrjeni stvarni prispevki	Sporočeni, vendar nepotrjeni stvarni prispevki	Stvarni prispevki za dodatne dejavnosti	Skupaj
EU (GD MOVE)	398,0	0,0	398,0	158,9	0,0	0,0	0,0	158,9
Člani iz panoge	350,0	120,0	470,0	6,5	21,7	63,7	160,4	252,3
Skupaj	748,0	120,0	868,0	165,4	21,7	63,7	160,4	411,2

⁽¹⁾ Dodatne dejavnosti niso vključene v obseg revizije Sodišča.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

3.8.10. Stopnja izvrševanja razpoložljivih odobritev za prevzem obveznosti in odobritev za plačila v letu 2018 je znašala 100 % oziroma 82,3 %. Večina plačil, ki jih je Skupno podjetje izvršilo leta 2018, so bila vmesna plačila za projekte programa Obzorje 2020, ki so bili izbrani v okviru razpisov za zbiranje predlogov v letih 2015 in 2016, ter plačila predhodnega financiranja za projekte programa Obzorje 2020, ki so bili izbrani v okviru razpisa za zbiranje predlogov leta 2018.

Opažanja o notranjih kontrolah

3.8.11. Skupno podjetje je uvedlo zanesljive postopke predhodnih kontrol na podlagi finančnih in operativnih pregledov dokumentacije. Stanje na koncu leta 2018 je pokazalo, da je Skupno podjetje večinoma izvedlo standarde notranje kontrole, nekaj ukrepov, kot je pregled modela ključnih kazalnikov smotnosti, pa je treba leta 2019 še dokončati. Skupno podjetje je leta 2018 okrepilo tudi svoj okvir za upravljanje nasprotja interesov.

3.8.12. Skupna revizijska služba Komisije je pristojna za naknadno revizijo plačil v okviru programa Obzorje 2020. Skupno podjetje je na podlagi rezultatov naknadne revizije, ki so bili na voljo do konca leta 2018, poročalo o 0,97-odstotni stopnji preostale napake za projekte programa Obzorje 2020 ⁽⁶²⁾.

Opažanja o dobrem finančnem poslovanju in smotrnosti poslovanja

3.8.13. Skupno podjetje je razpis za zbiranje predlogov leta 2018 za dodelitev nepovratnih sredstev samo za svoje člane poskusno izvedlo kot shemo financiranja na podlagi pavšalnih zneskov. Okvirna vrednost tega poskusnega razpisa je bila 134,1 milijona EUR (86,3 % skupnega proračuna za razpis za zbiranje predlogov leta 2018). Cilj tega postopka je bil preizkusiti prednosti poenostavitve in izvedljivost sheme financiranja na podlagi pavšalnih zneskov.

3.8.14. Finančni strokovnjaki, ki so sodelovali v fazi ocenjevanja za nepovratna sredstva, so razkrili, da je bilo v finančnih predlogih nekaj relevantnih odstopanj od preteklih finančnih podatkov upravičencev. Skupno podjetje je fazo priprave nepovratnih sredstev uporabilo za analiziranje pojasnil odstopanj, ki so jih zagotovili upravičenci, in v utemeljenih primerih popravilo pavšalni znesek. Za dodatno izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti sheme financiranja na podlagi pavšalnih zneskov mora Skupno podjetje še naprej krepiti finančne podatke v svoji zbirki podatkov o upravičencih in razkriti pomembne pripombe finančnih strokovnjakov v zbirnem poročilu o ocenjevanju.

Opažanja o drugih zadevah

3.8.15. Ko je leta 2018 pridružen član postal hčerinsko podjetje v popolni lasti ustanovnega člana, je lahko ohranil svoj status pridruženega člana in mesto v upravnem odboru. S tem se je zastopanost ustanovnega člana v upravnem odboru povečala. V določbah sedanjega pravnega okvira Skupnega podjetja niso dovolj obravnavani korporativni prevzemi med člani Skupnega podjetja iz panoge in posledice teh prevzemov za uravnoteženo zastopanost članov v upravnem odboru.

3.8.16. Vmesna ocena Skupnega podjetja S2R je bila sicer zaključena v skladu z natančnim časovnim okvirom, določenim v njegovem pravnem okviru, vendar z njo ni bilo mogoče zagotoviti najboljših dodanih vrednosti za proces odločanja Skupnega podjetja v tej zgodnji fazi njegovega delovanja.

3.8.17. Stopnjo menjavanja uslužbencev v Skupnem podjetju v zadnjih dveh letih, ki je bila razmeroma visoka, je v celoti povzročilo menjavanje pogodbenih uslužbencev. Zaradi visoke stopnje menjavanja uslužbencev je Skupno podjetje uporabljalo storitve agencijskih delavcev, ki so pomenili 17 % vseh uslužbencev Skupnega podjetja.

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

3.8.18. Pregled popravljalnih ukrepov, sprejetih na podlagi opažanj Sodišča iz prejšnjih let, je v *Prilogi*.

⁽⁶²⁾ 31. decembra 2018 je Skupno podjetje S2R kot podlago za svoj izračun stopnje napake uporabilo štiri končna poročila o naknadni reviziji (enega v zvezi z revizijo na podlagi tveganja in tri v zvezi z reprezentativnim vzorcem Skupnega podjetja S2R). Glej letno poročilo o dejavnostih Skupnega podjetja S2R za leto 2018, str. 120–122.

PRILOGA

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

Leto	Pripombe Sodišča	Status popravljalnega ukrepa (zaključen/se izvaja/ neizveden/ni relevantno)
2017	Konec leta 2017 so neporabljene odobritve plačil Skupnega podjetja iz prejšnjih let znašale približno 7,6 milijona EUR. To stanje kaže na slabosti v procesu proračunskega načrtovanja, ki pa jih Skupno podjetje ne more v celoti nadzirati.	zaključen
2017	Stanje ob koncu leta 2017 je pokazalo, da so bili najpomembnejši standardi notranje kontrole večinoma izvedeni in da je ostalo le nekaj ukrepov, ki jih je treba zaključiti leta 2018.	se izvaja
2017	V odziv na priporočila, ki so jih izrekli ocenjevalci, je Skupno podjetje pripravilo akcijski načrt, ki ga je upravni odbor potrdil 28. junija 2018. Vsa priporočila iz vmesnega vrednotenja se sicer ne bodo obravnavala v okviru sedanjega programa finančnega okvira, vendar pa so se nekateri ukrepi iz akcijskega načrta že začeli, drugi pa naj bi se izvajali v obdobju 2018–2020 v skladu z njihovo naravo in sedanjim pravnim okvirom.	se izvaja

Odgovor Skupnega podjetja

3.8.14. Skupno podjetje Shift2Rail je potrdilo, da so bili vsi zaključki in priporočila finančnega ocenjevalca osnovani na zanesljivih finančnih podatkih, upoštevani in naslovljeni individualno na vsakega upravičenca (člana) pred podpisom sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev in v skladu s Sklepom Komisije C (2017) 7151 z dne 27. oktobra 2017 „o odobritvi uporabe povračila na podlagi pavšalnega zneska za upravičene stroške ukrepov v okviru okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 ter v okviru programa za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018)“.

Prve izkušnje z izvajanjem nepovratnih sredstev v pavšalnem znesku so pokazale spodbudne rezultate v zvezi s ciljem nadaljnje poenostavitve pravil financiranja in omogočanja članom Skupnega podjetja Shift2Rail, da se osredotočajo na tehnično izvajanje sporazuma o dodelitvi sredstev, ter preprečevanja in zmanjševanja finančnih napak. Skupno podjetje ob priznavanju, da je priprava in izvajanje pilotnega projekta v okviru pavšalnega zneska po svoji naravi predmet izboljšav, meni, da so bili vsi pravni in finančni vidiki sklepa Komisije strogo upoštevani. Dobro finančno upravljanje pavšalnega zneska bo preverjeno pozneje v okviru pregledov, izvedenih v skladu z uredbo S2R. Odredbodajalec je v fazi priprave sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev zagotovil, da so bile upoštevane vse pripombe strokovnjakov, tako tehnične kot finančne. Ob upoštevanju priporočila Evropskega računskega sodišča se bo celoten proces v okviru razpisa 2019 še okrepil.

3.8.15. Omejitve uredbe S2R so priznane, čeprav je treba opozoriti, da pravni okvir, vzpostavljen v skupnem podjetju S2R, ne omogoča povečanja vpliva ustanovnega člana na postopek odločanja in splošno upravljanje. Pripomba Evropskega računskega sodišča bo obravnavana v vseh morebitnih spremembah uredbe S2R.

3.8.16. Ocena je bila dejansko opravljena na začetku obdobja delovanja Skupnega podjetja S2R, vendar, kot omenjeno, je bilo to zahtevano v skladu z uredbo S2R in celotnim programom Obzorje 2020.

3.8.17. Glavni razlogi za visoko stopnjo menjavanja uslužbencev v Skupnem podjetju S2R izvirajo iz trenutne strukture kadrovskega načrta, ki ga mora Skupno podjetje S2R upoštevati in ki mu ne omogoča zagotavljanja enako ugodnih pogodbenih pogojev kot jih nudijo drugi organi in institucije EU. Kljub temu so bili uvedeni nezavezujoči ukrepi za zmanjšanje visoke stopnje menjavanja uslužbencev. Zadevo bo treba spremljati skupaj s Komisijo.

SKUPNO PODJETJE, KI DELUJE V OKVIRU EURATOM

3.9. **Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (F4E)****Uvod**

3.9.1. Evropsko skupno podjetje za ITER⁽⁶³⁾ in razvoj fuzijske energije (Skupno podjetje F4E) je bilo ustanovljeno marca 2007⁽⁶⁴⁾ za obdobje 35 let. Glavne fuzijske naprave so bile zgrajene v Cadarachu v Franciji, sedež Skupnega podjetja pa je v Barceloni.

3.9.2. Ustanovni člani Skupnega podjetja so Euratom, ki ga zastopa Komisija, države članice Euratoma in Švica, ki je sklenila sporazum o sodelovanju z Euratomom.

3.9.3. V tabeli 1 so predstavljeni ključni podatki o Skupnem podjetju⁽⁶⁵⁾.

Tabela 1

Ključni podatki o Skupnem podjetju

	2018	2017
Odobritve plačil v proračunu (v milijonih EUR)	794,8	847,6
Odobritve za prevzem obveznosti v proračunu (v milijonih EUR)	649,9	562
Razpoložljiv proračun za plačila (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	847,4	864,9
Razpoložljiv proračun za prevzem obveznosti (v milijonih EUR) ⁽¹⁾	706,2	588,9
Skupno število zaposlenih 31. decembra ⁽²⁾	442	449

⁽¹⁾ Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je Skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, in namenske prihodke.

⁽²⁾ Zaposleni vključujejo začasne in pogodbene uslužbence ter napotene nacionalne strokovnjake.

Vir: podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti**MNENJE**

3.9.4. Sodišče je revidiralo:

- (a) zaključni račun Skupnega podjetja, ki ga sestavljajo računovodski izkazi⁽⁶⁶⁾ in poročila o izvrševanju proračuna⁽⁶⁷⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, ter
- (b) zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

*Zanesljivost zaključnega računa***Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa**

3.9.5. Po mnenju Sodišča zaključni račun Skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2018 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

⁽⁶³⁾ Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor.

⁽⁶⁴⁾ Odločba Sveta 2007/198/Euratom z dne 27. marca 2007 o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije ter dodelitvi prednosti le-temu (UL L 90, 30.3.2007, str. 58).

⁽⁶⁵⁾ Več informacij o pristojnostih in dejavnostih Skupnega podjetja je na voljo na njegovem spletišču: www.f4e.europa.eu.

⁽⁶⁶⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽⁶⁷⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije, in pojasnila.

Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom

Prihodki

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom

3.9.6. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

3.9.7. Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

Poudarjena zadeva

3.9.8. Ne da bi bila zato vprašljiva zgoraj navedena mnenja, Sodišče opozarja na naslednje zadeve. Novembra 2016 je svet ITER⁽⁶⁸⁾ odobril novo referenčno osnovo projekta ITER. V novi referenčni osnovi projekta ITER je ocenjeno, da bo leta 2025 dosežena prva plazma⁽⁶⁹⁾ in da se bo takrat začela operativna faza, faza izgradnje pa naj bi bila zaključena leta 2035. V prejšnji referenčni osnovi iz leta 2010 je bilo ocenjeno, da bo faza izgradnje zaključena leta 2020⁽⁷⁰⁾. Nova referenčna osnova šteje za najzgodnejši mogoč tehnično dosegljiv datum⁽⁷¹⁾.

3.9.9. Skupno podjetje F4E je ponovno izračunalo svoj prispevek k fazi izgradnje projekta, ki zdaj znaša 12 milijard EUR (v cenah iz leta 2008), kar je povečanje glede na 6,6 milijarde EUR (v cenah iz leta 2008), kar je leta 2010 odobril Svet EU⁽⁷²⁾. Ta ocena ne vključuje rezerv za nepredvidene dogodke, čeprav je Komisija predlagala, da bi primerna rezerva za časovni načrt znašala do 24 mesecev, za proračun pa 10–20 % sredstev⁽⁷³⁾.

3.9.10. Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 obvestilo Evropski svet o svoji odločitvi o izstopu iz EU in Euratoma. Ta odločitev lahko bistveno vpliva na dejavnosti Skupnega podjetja F4E in projekt ITER po letu 2020.

3.9.11. Svet EU je aprila 2018⁽⁷⁴⁾ Komisijo pooblastil za odobritev nove referenčne osnove ITER v imenu Euratoma in ponovno potrdil zavezo, da bo znotraj omejitev naslednjega večletnega finančnega okvira dal na voljo sredstva brez poseganja v morebitna kasnejša pogajanja o večletnem finančnem okviru, s katerimi bodo določene podrobnosti o prihodnjem financiranju⁽⁷⁵⁾.

3.9.12. Sprejeti so bili sicer pozitivni ukrepi za izboljšanje upravljanja in nadzora prispevka Skupnega podjetja k fazi izgradnje projekta, vendar še vedno obstaja tveganje nadaljnjega zvišanja stroškov in zamud pri izvajanju projekta glede na sedaj odobreno referenčno osnovo.

3.9.13. Zaradi naslednjih opažanj mnenje Sodišča ni vprašljivo.

Opazanja o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju

3.9.14. Končni proračun za leto 2018, ki je bil na voljo za izvrševanje, je vseboval odobritve za prevzem obveznosti v višini 706,2 milijona EUR in odobritve plačil v višini 847,4 milijona EUR. Stopnja porabe odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil je bila 98,4 % oziroma 96,1 %.

⁽⁶⁸⁾ 19. sestanek sveta ITER, ki je potekal 16. in 17. novembra 2016. Svet ITER je upravni organ ITER IO.

⁽⁶⁹⁾ Prva plazma je faza izgradnje fuzijske naprave, ki bo omogočala testiranje bistvenih komponent naprave, in tudi začetek operativne faze.

⁽⁷⁰⁾ COM(2010) 226 final z dne 4. maja 2010.

⁽⁷¹⁾ Kot je navedeno v peti letni oceni neodvisne skupine za pregled (31. oktober 2016) in v poročilu vodje enote za projektno vodenje upravnemu odboru Skupnega podjetja F4E, ki je bilo pripravljeno decembra 2016.

⁽⁷²⁾ Sklepi Sveta o stanju projekta ITER z dne 7. julija 2010 (št. 11902/10).

⁽⁷³⁾ COM(2017)319 final z dne 14. junija 2017 (skupaj z delovnim dokumentom služb Komisije SWD(2017) 232 final z dne 14. junija 2017), poglavje V – ITER: pot naprej.

⁽⁷⁴⁾ Znesek v višini 6,6 milijarde EUR (v cenah iz leta 2008), ki ga je Svet EU odobril leta 2010, je zdaj zgornja meja porabe Skupnega podjetja do leta 2020.

⁽⁷⁵⁾ Svet Evropske unije, 7881/18, sprejeto 12. aprila 2018.

3.9.15. Zaradi resnih pomanjkljivosti v procesu načrtovanja proračuna za leto 2017 so odobritve plačil, ki so bile na koncu potrebne v letih 2017 in 2018, bistveno presegle tiste iz prvotnih proračunov. Dodatne odobritve plačil, ki jih je Skupno podjetje potrebovalo leta 2018, so znašale 160,7 milijona EUR (tj. 25 % več kot v prvotnem proračunu za leto 2018 ⁽⁷⁶⁾).

3.9.16. Skupno podjetje F4E je leta 2018 izvršilo plačilo za izravnavo, v okviru katerega je preneslo 1 milijon EUR že odobrenih in potrjenih plačil v zvezi s potnimi stroški uslužbencev iz upravnega proračuna (poglavje 1.3 – službena potovanja) v operativni proračun (poglavje 3.4 – drugi operativni odhodki). Toda pri tem plačilu za izravnavo se ni upoštevalo proračunsko načelo specifikacije.

Opažanja o dobrem finančnem poslovanju in smotrnosti poslovanja

3.9.17. Odločitev direktorja, da kraj zaposlitve novozaposlenega višjega vodstvenega uslužbenca spremeni iz Barcelone v Cadarache, ni bila podkrepjena z ustrežno dokumentacijo ⁽⁷⁷⁾, s katero bi se utemeljili dodatni stroški za plačo zaradi drugačnega korekcijskega koeficienta ⁽⁷⁸⁾.

3.9.18. Skupno podjetje F4E je konec leta 2018 še vedno uporabljalo sistem kreditnih točk ITER kot osnovo za spremljanje napredka svojega projekta, čeprav so zunanji strokovnjaki, ki jih je imenoval upravni odbor Skupnega podjetja F4E, v več zaporednih letnih ocenah priporočili uvedbo sistema metode prislužene vrednosti, s katerim se odraža tehnični ali fizični napredek, združen z nastalimi stroški in odhodki, povezanimi s tem napredkom. Leta 2018 so strokovnjaki znova poudarili, da je ključna korist sistema metode prislužene vrednosti to, da se z njim zagotavlja jasno merjenje dosežkov ⁽⁷⁹⁾, in znova zahtevali, da se začne namesto kreditnih točk ITER izvajati sistem za merjenje smotrnosti, povezan s finančnim in tehničnim napredkom. Zato je upravni odbor imenoval interno *ad hoc* skupino z nalogo, da pregleda poročanje Skupnega podjetja o smotrnosti.

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

3.9.19. Pregled popravljalnih ukrepov, sprejetih na podlagi opažanj Sodišča iz prejšnjih let, je v *Prilogi*.

⁽⁷⁶⁾ Prvotni proračun Skupnega podjetja F4E za leto 2018, ki ga je upravni odbor sprejel 1. decembra 2017, je znašal 634,1 milijona EUR.

⁽⁷⁷⁾ Upravni odbor je decembra 2018 poudaril, da mora Skupno podjetje F4E skrbno spremljati upravne stroške v skladu z zahtevo po obvladovanju stroškov iz sklepov Sveta z dne 12. aprila 2018 (Svet Evropske unije 7881/18).

⁽⁷⁸⁾ Korekcijski koeficient za Barcelono je 91,7 %, za Cadarache pa 116,7 %.

⁽⁷⁹⁾ Sedma letna ocena neodvisne skupine za pregled (30. november 2018).

PRILOGA

Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let

Leto	Pripombe Sodišča	Status popravljalnega ukrepa (zaključen/se izvaja/ neizveden/ni relevantno)
2015	V pojasnilih k računovodskim izkazom so v tabeli in informacijah pod naslovom 4.3.1.1. Javna naročila ITER (ITER IO) prikazana sklenjena javna naročila (stolpec 3) in sredstva za javna naročila, ki so že knjižena v dobro (stolpec 4). Vendar v tabeli ni prikazano dejansko stanje del, ki se izvajajo. V zaključnem računu za leto 2015 je F4E te informacije dopolnil z oceno del, ki se izvajajo, pri kateri je upošteval skupno vrednost porabe za pogodbe v zvezi z javnimi naročili, ter z diagramom, ki prikazuje doseganje etapnih ciljev za vsa javna naročila, sklenjena z ITER IO.	zaključen
2015	Z ITER IO potekajo pogovori o sistemu, ki bi zagotavljal informacije o stanju izvedbe dejavnosti (metoda prisluzene vrednosti), da bi se izboljšala porazdelitev etapnih ciljev, s katerimi se pridobijo kreditne točke, v življenjski dobi javnega naročila.	zaključen
2015	Od 84 operativnih postopkov javnega naročanja, začelih leta 2015, se jih je 45 % izvajalo po postopkih s pogajanjem (58 % leta 2014). Skupno podjetje je v letu 2015 sicer zmanjšalo število postopkov s pogajanjem, vendar so še potrebna prizadevanja, da bi bila konkurenčnost pri postopkih za oddajo operativnih javnih naročil večja. Pri nepovratnih sredstvih je Skupno podjetje v povprečju prejelo 1,4 predloga na razpis. Rezultat pregleda: V letu 2017 so postopki s pogajanjem še vedno predstavljali 47 % operativnih postopkov javnega naročanja, začelih leta 2017 (2016: 45 %). Skupno podjetje je v letu 2017 sicer sprejelo pobude za zmanjšanje deleža postopkov s pogajanjem, vendar so še potrebna prizadevanja, da bi bila konkurenčnost pri operativnih postopkih javnega naročanja večja. Pri nepovratnih sredstvih je Skupno podjetje v povprečju prejelo en predlog na razpis.	n. r.
2015	Upravni odbor Skupnega podjetja je 27. junija 2013 sprejel sklep o izvajanju industrijske politike Fuzije za energijo in politike o pravicah intelektualne lastnine ter razširjanju informacij. Ocena učinka izvajanja teh politik še poteka.	zaključen
2016	Upravni odbor Skupnega podjetja F4E je junija 2015 sprejel strategijo boja proti goljufijam in z njo povezan akcijski načrt. Večina ukrepov je bila izvedena v letu 2016. Kljub temu pa Skupno podjetje ni vzpostavilo posebnega orodja za lažje spremljanje svojih ukrepov v zvezi s postopki javnega naročanja, zlasti tistih, ki so povezani z oceno tveganja ter s fazami ocenjevanja, pogajanja in dodeljevanja v postopku javnega naročanja.	zaključen
2017	Skupno podjetje F4E ni dosledno nadalje spremljalo izjav o interesih višjega vodstva.	zaključen
2017	Zaradi bistvenih pomanjkljivosti strategij za notranje komuniciranje ni bilo zagotovljeno razširjanje ustreznih informacij o ocenjenih stroških za fazo razgradnje znotraj organizacije. Zaradi tega Skupno podjetje v zaključnih računih prejšnjih let ni razkrilo rezervacij za te obveznosti.	zaključen

Odgovor Skupnega podjetja

3.9.15. Skupno podjetje F4E poudarja, da so se v proračunu za leto 2017 sicer res pojavile pomanjkljivosti v procesu načrtovanja proračuna, zatem pa posledično še nezadostne odobritve plačil v letu 2018, vendar je bilo stanje popravljeno v proračunu za leto 2019.

Skupno podjetje F4E je hvaležno Evropski skupnosti za atomsko energijo za dodatni prispevek k proračunu za leto 2018, ki je omogočil gospodarno in pošteno upravljanje denarnih sredstev v celotnem letu. Prav tako bi rado poudarilo, da nezadostne odobritve plačil ne bi ogrozile izpolnjevanja njegovih obveznosti, ki izhajajo iz člena 11 njegove finančne uredbe, saj je bilo 137 milijonov EUR izplačanih organizaciji ITER kot predplačilo za denarni prispevek za leto 2019.

Sistem napovedovanja plačil je bil popolnoma preoblikovan in vključen v nov instrument za finančno upravljanje, ECOSYS. Ta novost skupaj z novo organizacijsko strukturo, ki je okrepila sodelovanje med projektnimi skupinami in enoto za javna naročila, odgovorno za upravljanje pogodb, zagotavlja pravilno proračunsko načrtovanje, bila pa je že uporabljena za določitev prihodkov v proračunu za leto 2019.

3.9.16. Skupno podjetje F4E meni, da plačilo za izravnavo, ki je bilo izvedeno za skupni znesek in nediferencirane postavke, zaradi domnevnega pomanjkanja preglednosti ni bilo optimalno orodje za prerazporeditev odhodkov v poglavje 3.4.

Da bi izboljšal preglednost in prispeval k procesu nenehnega izboljševanja, bo komercialni oddelek v letu 2019:

- najprej izboljšal orodje za upravljanje službenih potovanj (MiMa), tako da se lahko stroški za službena potovanja, za katera je bilo ugotovljeno, da so povezana s projekti, knjižijo neposredno v naslov 3;
- v proračunskih opombah v naslovu 3.4 izboljšal jasnost opisov;
- v končne letne računovodske izkaze za leto 2018 dodal opis odhodkov, evidentiranih v proračunskem poglavju B034 (Drugi (operativni) odhodki), vključno s službenimi potovanji, da se poudari ta sprememba metode priprave proračuna;
- pripravil smernice o tem, v katerih primerih bi bilo treba službena potovanja šteti za povezana s projekti, kar pomeni, da gre za operativna službena potovanja, ki spadajo pod naslov 3, in v katerih primerih gre za upravna službena potovanja, ki spadajo pod naslov 1;
- pregledal obveznosti in plačilne postopke, da se upošteva upravna narava nekaterih postavk v okviru operativnega naslova 3.4;
- pripravil posebno poročilo o uporabi naslova 3.4.

3.9.17. Skupno podjetje F4E priznava, da odločitev o spremembi kraja zaposlitve ključnega vodstvenega uslužbenca iz Barcelone v Cadarache ni bila ustrezno dokumentirana, vendar je bilo v razpisu o prostem delovnem mestu navedeno, da je organ za imenovanje pristojen, da odloča o kraju zaposlitve na podlagi potreb v okviru projekta.

Takrat se je Skupno podjetje F4E soočalo s težavami pri projektu tuljav za polodino polje, vrednemu 200 milijonov EUR, ki so resno ogrozile rok za prvo plazmo ITER z morebitnim finančnimi posledicami.

Direktor se je zato odločil, da izbranega kandidata zaprosi za takojšen nastop dela v kraju Cadarache, da bi se tako lahko v celoti osredotočil na reševanje težav pri izgradnji polodinega polja, kar bi vključevalo njegovo osebno navzočnost na lokaciji izgradnje, s čemer bi dal zagotovilo osebju Skupnega podjetja F4E in njegovim industrijskim partnerjem.

3.9.18. Skupno podjetje F4E je tesno sodelovalo z ad hoc skupino, ki jo je ustanovil upravni odbor. Ad hoc skupina je pripravila predlog za nov sistem metode prislužene vrednosti. Ta predlog je najprej priporočilo predsedstvo, nato pa ga je aprila 2019 potrdil še upravni odbor Skupnega podjetja F4E. Novi, smotrnejši sistem metode prislužene vrednosti:

- spremlja napredek pri zagotavljanju prispevkov v naravi,
- zagotavlja merila za ocenjevanje uspešnosti izpolnjevanja časovnega načrta,
- uporablja podrobnejšo razčlenitev kreditnih točk, kar omogoča boljše spremljanje napredka,
- povezuje in primerja odhodke, nastale ob doseženem napredku.

Skupno podjetje F4E je uvedlo sistem metode prislužene vrednosti na podlagi predloga ad hoc skupine, katerega rezultati se sedaj proti predložijo upravnemu odboru.

To poročilo je sprejel senat IV, ki ga vodi član Evropskega računskega sodišča Alex BRENNINKMEIJER, v Luxembourgju na zasedanju 24. septembra 2019.

Za Računsko sodišče

Klaus-Heiner LEHNE

Predsednik

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL